

1.

0-15

Dinonwane - Sankapye

Sankapye o be a ene mmagwe e le mošimane wa go diša.

Tšatši le lengwe ge a ilo diša, bašimane ba bagolo, ge ba thea moruba, ge ba re e yo kera yena e ya tloga a yo kgoka pudi yabo sehlaeng.

Mathapama ge ba tloga ba e ya gae, ba re e ya o yo buša dipudi. Sankapye a šoka pudi ya bo e tee. O be a ene thokana ge a fihla gae a re, Thokana ya ka ya mpetledikana, Thokana ya re: "O se ke wa dula mo o hlang o dula." Ge a fihla gae a dula mo gongwe. Mantšiboa ge ba ya ntlong thokana ya re: "O se ke wa robala mo o hlang o robala, ge a fihla ntlong a tšea ngwananyana a mo apeša setsiba sa gagwe a robatša ngwananyana yo mo a hlwang a robala, ena a tšeya theto ya ngwananyana a e ya para a robala mo go hlang go robala ngwananyana. Ge banna ba fihla ba bolaya ngwananyana ba re ke Sankapye. Ge ba boleile ngwananyana Sankapye a tšhaba, a tloga a hlakanana le phiri a lala bana ba phiri. Tšatši le lengwe a ja ngwana wa yona. Ge phiri e boya go tsoma a iša bana ka moka ge bona wa mafelelo a mo

2. iša gabedi. Gwano ya ka mehla ge e sa ile, a no ja ngwana ka o tee, a re mola a ba feditše a tloga a hlakana le kušo a re a re ye banyaneng. Ge ba fihla banyaneng Sankapye a re: "Sakapona-pona mongwe le mongwe ge a thoma gore Sakapo" Ke moka o hwile. Gwa šala ngwananyana a e tee feela a kitima e ya gae. A fihla a hwetša hanna le basadi ba tagilwe a re go bona a re botho bo hwile ka moka ga bona, ba re na ba bolailwe ke eng? a re ba bulailwe ke lentšu le tee ge nka le bolela nka hwa. Ba re re botše a ba botša a re: Ba bolailwe ke gore Sakapo a napa a hwile. Monna a re, a ngwana yo o jo bolaya ke gore Sakapo le yena a hwa.

Mongwe le yena a re a banna! papago makwena a jo bolaya ke gore Sakapo ba be ba fela ka moka ta! Ge ba fedile Sankapye yena a tsoge a kga thupa ya moretlwa a e ta a ba beta ka yona ba tsoga ka moka ga bona mpho sa mosela wa seripana.

MEM

/Ngwakwana.....

Ngwakwana

- E ile e ngwana ba re ke Agokwana ba šila sethaka ba robala ka bommatlou, ge ba robetše e bošego gwatla nto ya re e setla
3. ya re e wena Agwakwana e tšwa o ye o nkgele metše ditsebe tša ka dia palega. Ngokwana a kokore ke šikinya ba bangwe a lla a ba a tšwa a tšeya kgopana ya gagwe a ya nokeng. Ge a boya a tšhela ka tsebeng yengwe metse a kgapa a ba a fela, a boelela nokeng a tla a tšhela ka go yengwe a nama a tšeya kgapa a iša ka gae ge a boya a yo robala sa mokgore metša se re: Kgaranhla Ngwananyana wa ngwana wa motho na o tla re ke boneng. O boneng sa ditsebe di telele kgaranhla kgare kgaranhla. Ngwakwana a ya ntlong a lla bale ge ba tsoga ba re na o lletang, a re go dutši go tlile solomo. Ba re nnanka e se wa re tsoša a re ke ile ke ya le tsoša la se nkwe ba robala. Gosasa ba tsoga ba botša papagwe le mmagwe mantšibua a robala le bōna. Sa tla gape sa fihla sa re e wena Ngwakwana e tšwa o yo nkgela metse ditsebe tša ka dia palega. Ngwakwana a re ke tsosa bo papagwe ba se ke ba mo kwa. A ba a tsoga a yo kga metse. Ge a boya a tšhela ka ditsebeng. Ge a tloga a re go yena ngwananyana wa ngwana motho na o tla re ke boneng o boneng sa ditsebe di telele kgarenhla, kgara, kgaranhla a nama a hloga a lla a yo robala papagwe a re keng a re selo se
4. dutše se tlile mo a re na nka e se wa ntsoša a re ke le tsošitši la se nkwe. Papagwe a tšea selepe a re ke ya e latela a se ke a e bona ya re bana ba banyene ya ba bona ba ba e bolayang mphosa mosela wa seripa.

Mokgalabje.

Gobe go wele tlala ye kgolo monna yo mongwe a tšwela a rekiša pudi e kgolo ya thōkgwē. A tsena se sefero, ba re ga rena mahlō a tsena sa bobedi le bōna ba rialo, sa boraro motho wa ka gōna a e reka, ka serotwana se senyane. Monye wa pudi a tloga a belaela, wa go e reka a e tšea a e hlwaela ka šakeng. Pudi ya thoma ya bina ya re monye wa ka o ya belaela ya bina ya lōma dinaka ya re tšhokgo, tšhokgo monye wa ka o ya belaela go ba ga sea rekwa ka selo. Basimane ba re go bōna e bina ba kitima ba

/yo bitša.....

s708

K34/88

- yo bitša mong wa yōna. Ge a fihla a re le reng? Ba re re na
pudi ke ya mang? a re ke ya ka. Ba re e tlaeetše o e kwe se e
se dirang e re e se ka rekwa ka selo. Mong wa yona a yo tšhela
mabêlê ka rotong se segolo, se se ka a gomiša ola a e rekang go
5. yena, a tla a mo fa mabêlê a le a mantši ya napa ya se sa bina.

Monyana

Monyana a re ge babo ba emô a khupa lerula a re ke ya lwala
ba re na o tla šala le mang. Ge re ya masemong? A re tšeyang
metse le beye mo dihlōgōng. Ge ba tlōga ba ya mašemong a šala
a e tshwa lerula. Ge a e tshwa lerula ya ba o ne monna. Monna
yo ke Ramohlabalala. Ge a e tshwa lerula leo šala apea. Ge a
feditše oa tloga a yo mmitša ka moleteng. Are e wena Ramohlabalala
ke ya bitša ka ba ka lapa, ka ba ka rēma ke hlōgō, ya tšwa nōga
ya le štse le le kakana ya ya ya feregana le gogong, ba mo lalêla,
monna yo monwê a mmona a re ngwana yo wa lena ga a lwale o ne
nōga. Papagwe a mo lalêla a kwa ngwana a re dindewe o dinde e
wēna Ramohlabalala, ka bitša ka be ka lapa, ka be ka rema ke
hlōgō, ke ge papagwê a ê pēla bjalo ka ngwana. Nōga ye e e
tšhwa. Ke ge papagwê a e bolaya. Ngwana ge ka moso a boya a
bitša a be a bitša a hwetša nōga yela e segō ke go ga santšha
mašapelo a lahlela koa le koa. Ngwana yōla a ya ba gofolo.
Mphisa mosela wa seripa.

6.

Mohlanka

Mohlanka yo ka letšatši le lengwe a tšea mosadi a mēka.
Mosadi yo ge a apile a e sa je a sole bogobê bja monna e be
bjo bogolo. Monna a re ge a ija a šadiši, ba no makala ba re na
motho yo yena nkane a e saje, e tse ngwetsi ye e ne leetse le
legolo. Monna yo a re go tloga, a šala a re bogobe bjela bja
monna a be re ta a bo fetša ka moka a bo ja a re monna x leatšea
tšea le tšea batho ba melomo e mebedi abo metša ka molomong wa
ka pele, a bolokela go wa kamorago. A re banna leatšea, tšea le
tla ba la tšea batho ba melomo e mebedi a isa ka molomong wa ka
morago, gore monna a tloga tsatši le lengwe monna yo a mo labla a
namela mososong wa ntlo a mo lebelela, a bōna ge mosadi yo a ija

/a re thimpu

a re: thimpuleetse a loka molomong wa ka morago wo wa kapele o metša. Monna yo a nama a mo raka a mo felesetša ga gabo. Mphosa mosela wa seripa.

7.

Monna le Mosadi

Ba ile ba lema mabêlê. Mabêlê a tla a fela ba tsenwa ke tlala ba ja meroko ya dikolobê, le yona ya fela. Ya re ka tsatši le lengwê monna a tloga a fihla moreng o mogolo a tsola diaparo ka moka a êpela pina a re: Mmotolo wêe Mmotolo (mohlahlala) Mahlatlala e ba ba re tsôla ditsiba ra lahla, morê yôla wa palega bo gare gwa tšwa dinosi le magapu le magobê a ja. Ya re ka tsatši le lengwê mosadi a roma bana a re sepelang le yo lêbêlela papa wa lena mo a jago gôna. Bana ba tloga ba mo šala morego ba êta ba khuta go re papa wa bona a se ke a ba bôna ba bôna a fihla moreng o mogolo a tsola dikôbo ka moka a êpela pina yela a mmotolo wee Mmotolo mohla tlala e baba re tsola ditsiba ra lahla ba bôna go e tšwa magapu, dinosi le magobê ba bôna a ija a gomela gae le bana ba gomela gae, ba fihla ba botša mmabôna ba re papa o ya a ija sehlaeng. Ka mosô papa wa bôna a kwa bjala bo le kgole a ya gôna mma wa bôna a tloga le banna a re ba mmontšhe mo papa wa bôna a jago gôna. Ba fihla gona ba tsola diaparo, ba êpela gwa tšwa ~~at~~ dinosi, magapu le magobê. Ba ja a mangwe ba a rwala ka disaka.

8.

Papa wa bôna ge a boya bjaleng ba re re mo fa moroka a gana bjasa a tloga e sale gosasa a fihla moreng a êpela gwa se tšwe selo a gomela gae ba fihla ba mo fa mofôko a ja, se siuweng sa mosela wa seripa.

Monna

O ile tsatši le lengwê a e ya bjaleng a lebala go khurumela dithuru ka dipitšeng tša mošala morago a difoša ka mafsika tša se gomê a di tšea a di lokela ka dikgotlong a fihla ka bjaleng a dula moseo, ba mo kgela bjala a nwa, tša thôma go bolela, senwe sa re ntšhiêle a se tima sa re, nna ke ya êpela, sengwe sa thôma sa re le nna ke ya êpela le sôna a se tima sa thoma sa re kwêle re a ja kwêle, sengwe sa re molata mošala re a ya. Bangwê ba re na o letšang a re aowa ba mo swara ba môlaya, ba hwetša a ene dithuru ka dipotleng le tšona ba di bolaya. Se siuwe sa mosela wa seripa.

9/Banenvana...

9.

Banenyana

Ba ile ba ile kgonyeng, ba ile le ngwana wa kgoši ba re ga re sobaneng re bone yo a nonnêng. Yo a nonneng re molae. Ba bolaya morwedi wa kgoši. Ba mu ja. Ngwana yo wa kgoši o be a e ne mpja ba bolaya le mpja ya gagwe. Ba tloga ba ya gae. Mpja ya gagwe ya tsoga ya lla, ya re: Hoo, hoo, hoo nyakidi, nyakidi, a re sobaneng nyakidi, nyakidi re bone senoni nyakidi, nyakidi mothe-the kgoši nyakidi, nyakidi, ba boêla morago ba e bolaya ba isila. Banenyana ba fihla gae. Mpja ya tsoga ya ya gae, ya fihla ka ga kgoši ya re Hoo, hoo, hoo nyakidi, nyakidi ga re ~~khakha~~ sobaneng nyakidi, nyakidi re bone senoni nyakidi nyakidi mothe-the kgoši nyakidi, nyakidi. Ka gae ba e theeletša ba re na mpja ye e reng ye? Ya boêletša ya lla ya re ke re Hoo, hoo, hoo nyakidi, nyakidi a re sobaneng nyakidi, nyakidi, ba tsoga ba kgobakantšha banenyana ba re na ngwana wa kgoši o kae? Ba re o ile ga malome ya gwe, Malome wagwe a re ga a gona fa, mongwê a ba botša ba napa ba ba bolaya.

10.

Monna le Mosadi

Monna yo le mosadi wa gagwe ba be ba bolaya ke tlala. Ba be ba ene kgomo monna yo a gama a tšea mafsi a tšhela ka lebotlelong. Kgomo ye ya phuša, monna yo a tšea lebotlelo le la a yo le ôpela tlaleng. Tšatši le lengwê ba re ba apeile morogo monna a re nna ga se ji, a tloga a ya tlaleng a fihla a ôpela a re apsaa! na re ja melora lebotlelo la tšwa a nwa mafsi, a boêla a lebea. Mosadi a mōna, tšatši le lengwe mosadi yo a ya hlaleng a fihla a ôpela a re aps aa! na re ja melora lebotlelo la tšwa a le tšea ka mafsi. Tšatši le lengwê a fa monna morôgô a re ga se ji a tloga a ya tlaleng a fihla a ôpela a re aps aa! na re ja melora lebotlelo la setšwe a boêla a re aps aa! na re ja melora, a ôpela a be a lla gwa se tšwe selo a boêla gae a yo ja morôgô. Se siuwe sa mosela wa seripa.

~~XXXXXXXXXXXX~~Salebeke le Mmagwe

Salebeke e be e le mošimane yo a ka tše ya go masadi, tšatši

/le lengwê.....

le lengwê a re go mmagwe nke le nyakele basadi. Mmagwê a nyaka
 11. basadi ba supago e be e le nako ya lehlabula a ba tšea a ba tlisa
 ka gae. Ge ba thoma go tsena ke sefero mmagwe a ôpela a re
 Salebeke, Salebeke ngwanaka le ba apeêle dinawa ngwanaka, a di
 apea balala ba ija ba bipêlwa. Gosasa ge bo esa mmagwe Salebeke
 a butšiša Salebeke ka ko pelo a re Salebeke. Salebeke ngwanaka
 go bjang a re meretô a letše e se mereto, masônyô e se masonyô
 mmagwê a re ga ba mphete. A nyaka ba bangwe basadi ba babedi.
 Ge ba thoma go tsena ka sefero a re Salebeke o ba apeêle dinowa
 ngwanaka apea ba se ke ba ja kudu. Gosasa ge bo esa mmagwe a
 butšiša a re go bjang ngwanaka a re keko kore ke fetlologela ka
 mo ka hlakana ka mpapelele ya lerago la monyana, ka re ke ya
 ka mo ka hlakana ka letswela la monyana. Magwe a re a ge ngwanaka
 o šumile papa yena. Se seuwe sa mosela wa seripa.

12.

Banenyana Mogohlong

Ge ba ile mogohlong ba ene ngwana wa kgoši ba sepela ba
 fihla mogohlong ba bea makopê a bôna mafsikeng. Ngwana wa kgoši
 a re na le be ile kae makope a lena? Ba re re epetše mohlabeng
 a tsupelela la gagwe mohlabeng. Ba epa mogohlo ba tšhela di-
 rotwaneng tša bôna ba tšea makope ba tloga ngwana wa kgoši a tlogela
 lekope la gagwe a le gopela a le kgole. A gomela morago a yo
 le tšeya a hlakana le Sekomana sa mo lokela morabeng sa re
 Sekomana, Sekomana kholoma, a re ke ile ke ile phêpeng ka lebala
 kope la ka. A sepela nae a fihla ga gabo ngwanenyana, a re ke le
 letšetše sekomana, a thoma gape a re Sekomana, Sekomana kholoma
 a re, ke ile ke ile phêpeng ka lebala kope la ka.

Ba bo ba re nka e re ke ngwana wa rena, ba direla monna yola
 bjala a rola ngwanenyana yola ka ntle a tsena a nwa bjalwa bo
 mmagwe ngwanenyana ba mo ntšha ka morabaneng ba lokela dinoga le
 dilo tša go loma ka moka. Ge a fihla gae a re go mosadi ntswalele
 ka mothopeng o thibe menga ka moka, ge a re ke ja ngwanenyana
 dilo tšela tša mo loma a hwa.

13.

Monna le mosadi

Ya re e le monna le mosadi, monna a re ga ke nwe meetse a

/llago.....

s708

llago segwagwa se sere go gwa-gwa. Mosadi a ya nokeng a re ke Mošau, ke Mošau ga ke nwe metše a llago segwagwa. Ke moka mosadi a ya nokeng ya diphōōfōlō a re ke mošau, ke masenwe meetse a llago segwa. Mosadi a nwa metse a a fetša. Ge a feditše meetse, Mutla wa hlaga wa re: Meetse a rena a nwele ke mang Makgolo a re a nwele ke nna ngwana-ngwanaka ke re ke ya šmšlšla mesela e mebedi. Mutla wa re dikgolo di sale morago. Phuti ya hlaga, ya re meetse a rena a nwele ke mang mogolo? A re ke nna ngwana-ngwanaka ke re ke ya emelela mesela e mebedi. Phala ya tla ya re meetse a rena a nwele ke mang? a re ke nna ngwana-ngwanaka, ke re, ke ya šmelela mesela e mebedi. Monna le yena a tla nokeng a re, na mosadi wa ka o kae? Mutla wa hlaga wa re, selle mma ke se, a re ga se nna se ja mmago. Seja mmago se morago, sa moselana wa lešāša, sa makotwana a matolwana.

14.

Mosadi le Ditšhwene

Erile e le monna a hwa a bētha mosadi. Mosadi a tšhabela ditšhweneng. Ngwana wa bōna a ya tšhemong.

Ngwana a bōna ditšhwene a re tšhwenyana yela o ka re ke bo mma le maoto o ka re ke ōna, le ditsebe o ka re ke bo-mma, le menwana o ka re ke bōna, le nkwana e kare ka ya bo-mma.

Ngwana a boela gae, a fihla a botša papagwē a re mma o thabeng. Ka tsatši le lengwe papagwe a ya thabeng a rapela mosadi gore a boye gae. A re a se nna modia ka kgole.

A re modia ka kgole ke bo-papago bja sa a thampe la subela thampa. Se siuwe sa mosela wa seripa.

15.

Mašilu

Ka tsatši le lengwe mmagē Mašilu o ile ge a e ya tšhemong a re go Mašilu, o šale o hlokometše mafsi. Mašilu a dumela, Mašilu ena a šala a ilo a komela ka tšhikwaneng le ditšete diphopela ka gare. Mmagwē ge a boya, a re go yena Mašilu ntle o nthole. Mašilu a re na ga se re le ile ke hlokomele mafši, magwe a re na bjale ke ile ka re o šala o dira ditšhila tšeuwe? Yena a šmelela a kukela mmagwe ka marago godimo. Mmagwē a re ga o tsebe hlōgang na wena? Ena a fela a swara mmagwē ka matšwēle ka se yena a re ke ya mo rola.

/Magwē.....

Magwê mafelelong a be a phuma ka tsatši le le latelago a ya le magwe tšhemong. Ge ha fihla a bolaya mmutla, magwê a re sepela o iše gae, Batho tseleng ge ba re go wena, na o rweleng ka mouwe? wena o re ke rwele hlodi tša bomma e fela wena o tseba gore o rwele mmutla ka pelong wa gago. A tloga a ya gae, ge a le 16. mo tseleng a hlakana banna, ge ba mutšiša gore o rweleng yena a re ke rwele hlodi tša bomma re fela nna ka pelo ke ya tseba gore ke rwele Mmutla.

Banna ba re ge a ba o rwele mmutla gōna ga o tle ba o tšea, a ya gae a e bjale. Mmagwê ge a boya a re go yena na mmutla wola o kae Mašilu? Mašilu a se ke a mo araba, a ntheng Mašilu o bolaile mpja a e tšea a yo e lokela ka poteng kgoreng, a ntšha mmutla wola wa bo a iša ka gae.

Ge a fihla ka gae a rata ge nke a ija hlōgō feela a palelwa ka goba papagwê o be a le gona. Bjale a loga maanō a re go papagwe koa sehlareng gōna le dinonyana, empja digodimu-dimu, ge ese go re wena o ka namela. Papagwe a namela ka di-pikiri a di kokotetše. Gola papagwe a e sehlareng a hlomola gore a se ke a kgona go fōloga. Ge a fihla gae a tšea jase. Borokgo, le Mongatse 17. meetse a mo fa a hlapa a mo fa hlōgō yela a ija. Bošego a yo rwabala le mmagwê a phophola marago a mmagwê a re na mo mohla a ka kang? Mmagwê a re aowa papagwê Mašilu a nohlwa a e bjalo.

Ya re e sale gosasa ayo hlagolla papagwê sehlareng. Papagwê a fihla ka gae a swere ke šobana e kgolo. Mašilu ya ba yena o tšhabile. Papagwê a re go mmagwê mphe hlōgō. Mosadi a re na a se re le tše le elle mantšiboa nang. A be a betha mosadi a dutši a mongangiša a re e se wa mpha hlōgō e na a re ke go file.

Mosadi a re na ga o elelwe mola o re na marago a kakang momohla. Ke ge monna a elelwa gore e ka ba e le Mašilu ka goba o ntaditše sehlareng bošego ka moka. Ya ba ga ba sane se ba se bolela ka goba Mašilu e be e le kgola a tšhabile.

18. Maso-Sotšana

Ngwana yo Maso-Sotšana e be e le mosimane. O be a e ne

/mmagwe.....

mmagwê le papagwê e le bakhekolo. Ka tsatši le lengwe ba ya mošemong, ba bolaya mmutla a ofa Mase-Sotsana gore a o ise gae, a fihle a o ya peê.

Efeela ge a fihla gae a o bea ka mothopeng, wa ja ke dimpja a tšwetše ka ntle.

Mmagwe le papagwê ge ba boya ba re na Maso-Sotsana nama e kae? A re ke ile ke e sa tšwetše ka ntle dimpja. tša šala di ija. Ka baka la gore papagwê e be e le mošugi wa Matswa, a tše sedoropo a mo itiya ka sona, o be a tseba gore Maso-Sotsana ke ngwana yo a sa kwego. A re go yena: Go tloga mo-mohlo yô o tšôle dikobo tšeuwe tša ka o tšeye se tsiba. A mo raka ka ga gagwe. Mosimane a tloga a ya makgoweng.

19.

Mosimane

Mosimane yo o be a dula le mokgekolwana. Ba dula ba le babedi ba na le dikgomo tše dintši. Ka tsatši le lengwê, ge ba le ka gae ba kwa dikgomo di lla.

Mosimane a tšwela ntle a di lebela a hwetša di ntšha ke mošimane yo mongwê, a re a ge! dikgomo di a tsewa e tšhwang le nthikišê, ya ba mokgekolo o ga dika dithotse. Ge mošimane a goeletša yena le go kwa a e sa kwe, selo, ba re ke mma-mafoafoa.

Ge a gadika dithotše, di be di mo thasetša di tsena ka ditsebeng. Ge mošimane a goeletša a theng mokgekolo yo kgalo a hwile, ka baka la dithotše. Ge di tsena ka ditsebeng le ka dinkong. Ge mosimane a e ya a hwetša selemo e le ngogola. A mo tšeya a mo isa ka šakeng a tšwalela, a tšhaba. Motho yola a napa a tšhabile le dikgomo.

20.

Banenyana

E ile ya re e le banenyana ba šne ngwawa kgoši, ba ile thabeng go fula dikwekwe, gwa tla pula ye kgolo. Ge ba e ya gae ya fihla ba re gola e na, ba šma sehlaeng ya khula.

Mosefateng go be go ene lefsika le legolo le thibile tsela. Ba re ge motho yo mongwê le yo mongwê ge a nyaka go feta, o swanetše gore a ôpele. Aowa banenyana bale ba ôpela gwa šala Mokgadi ngwana wa kgoši. Mongwê le mongwê a ôpela koša ka ya

/gagwe.....

gagwê. Mokgadi yena a re nna nka sehlwe ke ôpela lefsika le e sankwe. Banenyana ba feta yena a sala. Ba re, na e babang ge re tlogela Mokgadi re tla fihla re reng gae.

Ba thôma ba roga Mokgadi ba re: Mokgadi ôpela a re nyô-nyôrô. Nyô-nyôrô a sí. Ge le sa bulege le ka upja le dire se la tlogo go se dira. Nna nka sehlwê ke ôpelele nthô ye e sa kwego. Banenyana ba mo tlogela. Ge ba fihla gae ba re, na Mokgadi re mo tlogetše a gana go ôpela. Kgoši ya bitša basadi ba yôna

21. gore ba yo mo tšea. Ba bolaya banenyana bale, ba re, ga se gore bana ba dintona ba ka dula gae wa kgoši a se be gôna. Ke moka basadi bale ge ba fihla thabeng ba ôpela lefsika la bulega ba fetela ka go Mokgadi. Ba fihla ba roga Mokgadi ba re ôpela a re nyô-nyôrô, nyô-nyôrô a sí, le ka upja le dire se le tlogo go se dira. Magwê a mētha a re ôpela Mokgadi a ôpela a lla mola la bulega ba feta.

Ge ba le gae Mokgadi a sake a tswela ka ntle, a sa ke a soma selo. Ba re ge a ka fišwa ke letšatši o tla fetoga seolo. E bile batho ba be ba mitša ka leina la moila-letšatši. Ngwana yo ba bo ba be ba re a ka se tšewe, ka go ba o ganana le letšatši. Yena o be a soma bošego a hlwa a robetše mosegare.

22. Ka tsatši le lengwê Mokgadi a ratana le lesogana la meka la moiša ga gobolona. Ba re go yena o tsebe gore ngwana yo uwe ya rena o soma bošego. O ganana le letšatši. Ge Mokgadi a soma bošego matswalagwê a re nke o some, mosegare re bône gore na o tla die bjang. Ka goba šifa o bolaya ke mošomo wa bošego bangwe ba robetše. A thoma go soma mosegare, Mokgadi a fetoga seolo. Ba goeletša ba a ge: Ba ga kgoši motho o re felogetše. Ba tšwela ba swere dilo tše ba tlilego go mo fetša ka tšona. Yo mongwê wa moditšana a tšwela a swere dihlodi. Ba re go yena wena ga o tsebe seo se dirago. Ba fihla ba tlotša seolo se la ba re kgane o tla tšwa a se be a tšwelela. Mosadi yola wa ditlodi ba re go yena ba re wena o ya itshwenya. Go ka se re rena re paletšwe wena wa dira selo. A tšea dihlodi tšela a tlotša seolo a ôpela a re: Seolo e tšwa Motswalaka ba bona Mokgadi a etšwa. Kgoši a napa a ba tšeela ena ba bušetša dikgomo a napa a hlodile.

23/Mokgekolo.....

23.

Mokgekolo le ngwana

O be a ruile dikgomo tše dintši, di diša ke ngwananyana yo. Koko wagwê a re letšatši le tee o se ke wa gadika dithotše, ka tšatši le lengwê ba gamankgodì ba re ba tlile go thopa dikgomo. Motse wa gona o be o dikaneditšwe ke ye mengwê metse. Ba ga mankgodi ba tla ba thopa dikgomo, koko agwê a sa ile tšhemong, ba tsena ka šakeng, ba re ge ba di ntšha ka šakeng, dikgomo tša gana.

Ba re go ngwananyana, feta o ntšhe dikgomo tše tšeno. O be a re ge a ntšha dikgomo a ôpela, a re, kgomo ya ra re o ya ntšhwena mamoyarare - Mamoyarare nke o tšwe dingwe di tšwe. Mamoyarare - Mamoyarare ye e difenyogo ka moka ya tšwa, ka moka tša tla tša tšwa, ba tloga natšô. Ngwana yôla a ko thama seolong, a go e lela koko agwe a le tšhemong. A re koko we kgomo di a ya maleba kgole kgomo di aya koko agwe a tšwela a kitima a e tšwa mašemong a hwetša ba e sa gapa dikgomo a re se tee se ka m

24. hlaba ka mosebo sa talamate, Batho'ba le ba hwa ka moka a tšea dikgomo tsela a di iša gae. A napa a tloga a ya mašemong gabedi. Ba botlokwa ba tla ba di thopa ngwananyana a gadika dithotše tša thuthupa tša tiba di tsebe tša koko agwe. Bale ba thopa dikgomo ba be ba tšea le ngwananyana ba ya nae gae. Ge dikgomo di thoma go tsena ka kgôrô, tša ema, ngwananyana a ôpela tša tsena.

Ka tšatši le lengwe ba re go ngwananyana yo ôpelela kgomo ye yeno re e bolaye, a ôpela a re, kgomo ya rare o ya ntšhwena nke o hlabiwe dingwê di hlabiwe, ba e hlaba ba re ba e ya pea ya se butšwe. Ngwananyana a ôpela ya butšwa, a balela gore marapo ba lahle mokgopheng ba lahlela gona. Ngwananyana a ba le ngwana, bošego gare a tsoga a bopula ngwana wa gagwê a tšea kgapa a nokeng, a kwa ngwana yola a bolela a re mma nkgele

25. lehlaka noke. A le kga, a tloga a ya gae, a fihla tšea lehlaka noke lela a betha mokgopa yola o bego ophuthetše marapo. Kgomo yela ya boa a tšea kgomo tsela a ya gae.

/Bananyana.....

Banenyana

- E ile ya re e banyana ba ile fula dithobe-thobe, yo mongwê le yo mongwê o be a boputši monagabo. Yo mongwe monyana ba be ba re ke Madiswadiswana. Ge ba dutši ba fula pula ya duma, ya ga dima, ba re e ka se ke yana. Pula ya thoma ya na, ba thapa. Ge ba le mo tseleng ba raka Madisodiswane, ba re rena ga re sepele nago. Ba re mola e le bosego ha eme sehlareng pula e ena. Madiso-diswane a re ntlo e kage, ntlo ya e kaga a tsena a dula le ngwanabo. A re mōllō e peše, mōllō wa e peša. Banyana bale ba re nke o re tsentshe, a gobona tsenang,,e feela le etile le
26. nthaka, ba tsena ba tšea dithobe-thobe tšela ba di ja. Gwa tla ledimu le legolo, la re mpheng dithobe-thobe ba le fa, la tloga.
- Gwa tšwela nonyona e kgolo ya re go bona: Mpheng dithobe-thobe ke ja ba e fa. Ya re na gobe go tlile mang mo? ba re e be e le nto ye ngwê ga re e tsebe, a re ke ledimu le ja batho le tla tla le lija. Ledumo lela la yo bitša a mangwê madumo go ne nama, nonyana yela ya tšea bana bale ka moka ya ba lokela mafegong a yōna, ya kotama sehlareng, modimu a tla, a ema monyako a re re feng dithobe-thobe ba kwe go sena motho yo a ba fetolang, ba re ba sa eme ngwana yo mongwe a rota sehlareng, Madumo a le belela sehlareng ba bona nonyana e rwele bana ba tšea dilepe gore se reme, gore e we. Ya fofa ya butšiša bana yare na le tseba ga gabo lena nang? Ba re ga gabo rena ke ga Malope. Ya
27. hlakana le basimane ba dišitše, ya re: Mpontšheng ga Malope ke tsene, ke ba sware tšebana ba bōna. Ba botšana ba re: e kweng banna: Nonyana yela e re mpontšheng ga Malope ke tsene, ke ba swaretše bana ba bōna, ya feta ya bona banna kgorong, ya ōpela e dutši tlaleng ya re mpontšheng ga Malope ke tsene ke ba swaretše bana ba bōna. Banna ba e kwe ba re ba e sa homotše. Mosadi a tšwela a e tšhela ka melora, a boela ka gae, ya e phorōhla ya ba butšiša ya re ke mmagwê mang yōla. Ba re ke mmagwê Madiso-diswane. Banna ba e tse, ntšha ka kgorong, ba e alela legogo ya ntšha bana, ba bitša basadi ka moka, gore yo mongwê le yo mongwe a tle a tšeye ngwana wa gagwê. Ya re mola magwe Mmadiso-diswane a re
- /kea mo tšea.....

kea mo tšea a gana ka yêna. Banna ba e phuphutha, ba ntšha kgomo ba mo fa, ya ba fa Mmadiso-diswane le ngwanabo ya tloga.

28.

Mokgadi le Mokgatšana

Banenyana ba thaka ya bo Mokgadi ba kile ba ya dithetlweng, Mokgatšana yena a llela go ya gona e se thaka ya bôna. Ba ya kgole le gae, ba bona phiri le tau. Ba le ba bagolo ba tšhaba ba tlôgela Mokgatšana. A ba a kitima, a ba a lapa, phiri yela le tau tša mo swara, a thoma go ôpela a re Nopelleng, nopelleng Mokgadi wa ga mma Nopelleng, nopelleng a ka ntlogela Nopelleng, Nopelleng phiri nka muja, tau nka gana.

A ôpela a be a fihla gae, phiri e re go tau a re mu je, Tau e re ke ya gana tša ba tša fihla ga bo Mokgatšana e sa ôpela pina ye ya mahlomola pelo. A botša mmagwê ka mokgo Mokgadi a mo dirilego ka gona. Mmagwe Mokgatšana a tšea Mokgadi a mo fošetša koa go phiri le Tau, a tšea Mokgatšana. Phiri le tau tša ja Mokgadi kowa mahlong a mmagwê tša ba tša mo fetša.

29.

Sepoko le Sepokwana

E be e le bana ba mosadi. Mma-wa-bôna a hwa, ba aga dintlo tša bôna, ba dula go tee. Sepokwana a thantše ruri, a ene mohlwana a go dula phatleng, kgoši ya diri mokete o mogolo. Sepoko le Sepokwana ba ya, kgoši ya re gola batho ba kgobokane ya re na ke mang yo a ka dirago mehlolo. Sepokwana a re ke nna kgoši ya re go yena e tla. Sepokwana a re ga sena mehlolo fa ke tlogetše sakana ya mehlolo gae. A re, e re ke go rome ka pere ye o ye o e tseye. Pere ya gona ya go dirwa ka gauta. Ba mo nametša yôna, a fenôša leoto mogedimo ga pere a re ga ke kgone go namela pere, a thang ke yena mokgoni wa yona.

A tloga ka pere yela, Sepokwana a epa fase, a fihla gae a re go Sepoko kgoši e mphile pere. Kgoši ya lêta koa moketeng a be a bona letšatši le subila. Gosasa a tsoga a tloga le mašole a gagwe ba re ba e setla Sepokwana o ba bôna. Bo-Sepoko ba beša mollô o mogolo. Kgoši ya fihla le mašole a gagwê.

30. Sepoko le Sepokwana ba tšea pitsa e kgolo ba tšhela meetse, ba e bea mola mōllōng. Meetse a bela, ba time mōllō. Kgoši ya

/hwetša.....

hwetša ba apea go sena mōllō. A re go bōna a re nka le apea go se na mōllō. Sepokwana a re kgoši pitša ye ga e tšhwenye. Kgoši ya lebala le gore e tlile go tšea pere, a re nke le nthekešetše pitša ye banna ba mo rekisetša yōna, a ba fa tšhêlêtê ye ntšhi.

Kgoši ya tloga le pitša yela le mašolo a gagwe. Ea fihla gae, a kgobaketša batho ba bantšhi a re pitša ye re no apea e se ra gotša mōllō. A e bea sebatameng, gore batho ba e bōne ka moka. A goeletša a re pitša, pitša, bela, pitša ya se ke ya bela. Ya ya kgaufsi ga yona ya re pitša, pitša a lla a e kgarametša, pitša ya phumega. A tsoga a tloga le masole a gagwe ba ya ga gabo Sepokwana. A ba bona ba sale kgole. A re go Sepoko a re tšea putšane ka koa šakeng, ge kgoši e fihla mo, o tšeye putšane ye o e lokale ka dimpeng o tšea thetho e e apare, o hlatšwe dibjana.

31. Kgoši ya tsena, Sepokwana a tšea thipa a re, hlatšwa dibjana tše kapela. A mo hlaba ka yōna. Kgoši ya re a ijo o bolaille motho. Sepokwana a mo thotha a mo iša ka morago ga lebatl, a ntšha putšane yela.

Kgoši ya re nka o bolaille motho. A re ga di tšhwenye tšeuwe ke tla mo tšoa. A re Sepoko, Sepoko tsoga. Sepoko a tsoga. Kgoši ya re monna nke o nthekešetše thipa ye ya gago. Ya tloga ya ya gae. Ya fa Sepokwana tšhêlêtê ye ntšhi. Ge e fihla ya kgobaketša batho ya re le tla bona thipa ye go se bolaye motho. A tšea mosadi wa gagwe, a mo hlaba ka ōna, a mala a tšwela ntle, a raga raga, kgoši ya re mosadi, mosadi tsoga. Mosadi a se tsoge, a re mosadi, mosadi tsoga e le gore o ya lla. Ya ba e bile leho la mosadi wa gagwê.

32. Monna

E be e le monna le mosadi ba be ba rema tšhemo. Ge ba ya gosasa ba hwetša dihlare di hlogetše, ba sa tsebe gore di diilwe ke eng. A ntheng ke dinonyana tše tharo. Ye ngwê nonyana ya re, Sekoro hlakana, mphele hlankana, ngwê ya re Mokone a lale le tlala, Mokgaga a lale le hlala, ya boraro ya re kenya mafsi ke šitwa mekgeladi ya tše dingwê.

/Monna.....

Monna a e swara, a tloga le yōna a ya nayo gae. Ge a fihla a re go mosadi hlatswa dibjana. Ge a feditše, a re go nonyana nyela ka mo dibjaneng, ya nyela mafsi tša tlala a šeba ka ōna.

Ya re mosegare banenyana ba e tšea, ba e tsentsha ka ntlong gore e ba binele. Ya re, ka mo ntlong ke kwa kudumela, ka goba ke ya patana. Ba e tšea ba e bea lwapeng, ya re, ga ke kgone go bina lwapeng. Ba boela ba e bea ka ntlong. Ya re tšwelang ntle. Ge ba re nonyana e ya bina ya ba e tšhabile. Gwa jo šmala go thunyana lerole, ya ba yōna e tšhabile.

33.

Monna

Monna yo o be a ruile mpje. O be a tsere mosadi, a na le bana. Monna yo mpja ye ya gagwe, o be a efa magobš.

Gwa tla tšatši le monna yo a swanetšego go yo šoma tšhwana, a tlogela mpja ye ya gagwe gae. Mosadi yo wa gagwe a šala a efa mpja yela moroko. Mpja yela ya lla e re Ho, ho monye wa ka o ile maeto, ke šala ke ija moroko wa maphe-phene.

Ya tloga ya ya tšhwane ya latela, e tšama e m lla e re Ho, ho monye wa ka o ile maeto ke tla šala ke ija moroko.

Ya hwetša mong wa yona ya thoma ya lla. A e kwe a ya nayo gae. Ge a fihla ya thoma go lla bjale. Monna yola a tlala pelo, a tšea selepe a rema mosadi.

34.

Mosadi

O ile a yo štšla a na le ngwana wa ngwananyana. O be a etetše ga malome wa gwš. O ile tšatši le a tloga mmagwš a mo laetša gore a se ke a tšeya ka tsela ya ka fase a tšeye ya ka godimo.

Ya re ka gose kwe ga gagwe a tšeya ya ka fase. Ge a dutši a sepela a hlakana le matšōlō. Aōpela koša a re tšolo, tšōlō jo nna tšolo, tšolo mma o ile a mpotša tšolo, tšolo a re tsela o tšeya godimo tšolo, tšolo o se tšeye ya fase tšolo, tšolo.

Ngwanenyana yola a re ge a ōpela bjalo, a tšeya nama yela a beng a e rwele a afa, a tšeya a ija.

A tloga gape a molatela, a thoma a ōpela a re, jo nna tšolo, tšolo mma o ile a mpotša tšolo, tšolo, a re tsela o

35. tšeye ya godimo tšolo, tšolo. A tama a lla, a tšeya serotwana
/sela.....

sela a bego a se rwele a afa a tšeya a ja dilo tšela a fetša.

A tloga a bošla gape a mo hwetša, a thoma koša yela ya bōna a re, jonna tšolo, tšolo, mma o ile a mpotša tšolo, tšolo, a re tsela e tšeye ya godimo tšolo, tšolo.

Ngwanenyana a tšeya thari ye a bego a boputši ngwana ka yona a afa, ya ba ngwanenyana gona mouwe o ya lla.

A thoma gape a tšopela a re jonna tšolo, tšolo, mma o ile a mpotša tšolo, tšolo a re tsela o se tšeye ya godimo tšolo, tšolo a tšeya ngwana wola a afa. A mo tšeya a mo ja, a mo fetša. A tloga gape a tšopela, a hwetša motho yola. Ge a bōna, a thoma a lla. Le yena a tšopela bjale ka ōna. A fihla go yena, 36. a tšopela a re jonna tšolo, tšolo. Mma o ile a mpotša, tšolo, tšolo, a re o se tšeya tsela ya fase e ne matšolo, tšolo, tšolo. Bjale Matšolo a swara yena a mo ja. Ya ba e le leho la gagwe, ka go ba ga ka a theeletša seo mmagwê a moditšego sōna. Se siuwe sa moselana wa seripa.

Diphōōfōlō le ngwanenyana

E ile e ngwanenyana papagwê a re a reye mašemong. Ngwanenyana yo a re ke ya lwala. Ba re go yena na o tla šala o kgona go e kgela meetse nang?

A re, ke tla no šala ke leka. Papagwê ge a tlogile a šala a fala. Mo ngwananyaneng gwa tla phōōfōlō, a e alela legogo, 37. a efa dijo. Tšatši le lengwe le le lengwê ya no tla.

Papagwê a no bōna ngwana yo wa gagwe a fela a sa tsebe gore o diwa keng.

Ka tšatši le lengwe a lalala. Phōōfōlō yela ya tla. Monna yola a tšeya selepe a khukhunetša phōōfōlō, a e rema tsebe ye ngwê. Ya tšhabela diphōōfōlōng tše dingwe.

Monna a e latelela a e fuma diphōōfōlōng, a re go tšona nke le tšweng ka e tee, ka e tee, re tsebe ya ka šee ngwe ka yōna ke ye.

Ngwe le ngwe e rialo di tšwela htle di re tsebe ya ka ke ye ngwe ka yōna ke ye. Go fihlela a bōna yela aremago tsebe ye ngwe, a e swara a e bolaya ya hwa.

38.

Monna

Leina la gagwe e be e le Rekiwele. O be a bolaya ke tlala, a tšeya saka a re ke yo kga morogo. A re ge a sepela a bona ntlo, a hwetša e kgontšwe a ôpela ka bohloko gore e bulege a re, ke ile ke yo kga morogo, bulela Rekiwele a tsene.

Ntlo ya bulega. A hwetša ka mo ntlong ba enegile dinama. A di tšea a tloga le tšona, a tloga ga a ya gae, a ja nama tšela a di fetša.

Ka tsatsi le lengwe monna yola a tloga gape a re ke ya morogong. A ya kua ntlong yela a hweditšego dinama. Ge a fihla ntlong a hwetša e kgontšwe. A re ke ya bula ya mo palela. A ôpela a re ke ile ke yo kga morogo, bulela Rekiwele a tsena la bulega a tsena.

Ge a eke mo ntlong, gwa tšwela phefo, ya tswalela lebatl, a re ke ya le bula la mo palela, a re ke ya ôpela la se be la bulega a kwa batho ba bolela ba tla ba bula, yena a tsena ka nkgong. E be e le beng ba ntlo. Ge ba e ka gare, yena a tswa a tšhaba.

39.

Phuti le phutjana.

Phuti o be a e ne dipere tše nne. Phutjana o be a e ne pere e tee.

Ba be ba lema, phuti a tšea yela ye ngwe ya phutjana ba e pana, ba lema ka tše hlano. Phuti a nyaka pere ye ngwe a o ketša tšela tše hlano tša tshelela.

Ka tsatsi le lengwe ba tloga ba yo lema. Ge ba lema phuti a swara mogoma. Phutjana a swara sebepi. Batho ba feta phutjana a swere sebepi a tšhaela a re mōōō e kwa pere tša ka tše tshelelang. Phuti a re ke tla bolaya phetšhane ye ya gago. Phutjana a boeletša a re mōōō e kwa pere tša ka tše tshelelang. Phuti a bolaya pere yela ya Phutjana, phutjana a e bua a tšea mekgopa wa yona a yo o rekiša tshwane. A re go phuti a re bua pere tša gago ka moka ga tšona o ye o rekiše mekgopha ya tšona.

40.

Phuti a di bolaya a yo rekiša mekgopha ya tšona. Ge a fihla polokwane a re mekgopha, mekgopa, e ya rekišwa.. Batho ba re go

/yena.....

yena. Monna o tla swarwa, phuti a gomela gae a re ke yo bolaya phutjana, ge ke fihla go yêna, monna o ya ntšhwa-tshwetša wa re Mekgopha e ya rekiswa o nyako mpolaša batho, phuti a mo raka. Phutjana a bolaya koko wagwê, a mo rwala ka koloi, a hlakana le batho ba bangwê. Ba re go yena na mokgekolo yo o mo botse o mo iša kae? Ba re na o ka se re rekisetše yêna na? Bana ba rena ba e hlakela a re êna šoo, ba mo fa tšhêlêtê, a boêla gae. Phuti a re na wêna monna tšhêlêtê ye ye kaa o tšo e tšeya kae. Phuti a bolaya koko agwê. A mo iša polokwane a re, ke rekışa motho ba mo swara ba mo iša kgolegong a napa a hwile.

41. Banenyana ba yo hlapa

Banenyana ba bahlano ba kile ba ya go hlapa ka nokeng. Ba be ba feta lebênkêlê ba kgôna ba fihla nokeng. Ba rile ge ba fihla lebenkeleng ba rêka makopê, ba êta ba a letša ba ba ba fihla ka nokeng.

Ge ba fihlile ka nokeng ba hlapa. Gwa fihla nakô ya gore ba yêgae. Ge ba dutše ba sepela, ngwanenyana yo mongwê a gopola gore o lebetše lekopê la gagwê. Ge a gomêla moragô, a re go ngwanenyana yo ba rego ke Têmboko, mphelesetše. Têmboko a gana.

Ngwanenyana yola a gomêla ka nokeng. Ge a sepela, a hwetša boratšimo ba le ka nokeng. (Boratšimo ke batho ba go ja batho). Ge a fihla ka nokeng, ratšimo yo mongwê a mmitša a swere saka. Ge ngwanenyana a fihla go yêna, a mmotšiša gore o nyaka eng, ngwanenyana a 'motša gore o lebetše lekopê la gagwê.

Ratšimo a mo kitimışa go fihlêla a mo swara, ge a mo swere a mo lokêla ka sakeng, a tloga le yôna a êta a e bêtha ka patla. Ge a e bêtha bjalo, ngwanenyana a thôma go ôpêla kôpêlô ye e rego, "Ke rile ke ile Phepeng, ka lebala lekopê la ka, ka re

42. Têmboko mphelesetše, Têmboko yêna a gana, selô sa hlapa sa fula."

Ratšimo a sepela a fihla motseng wo mongwê. Ge a fihlile mo, a tšena ka gae a re go batho, na ga le nyake go kwa ge ke letša diletsô tša ka? Bôna ba re, re a rata.

A tšea patla ya gagwê a bêtha sa ka a re: "Ki, ki, ki, kôma lla, kôma lla mollo kôma lla." Ngwanenyana a re a le ka
/sakeng.....

sakeng: "Ke rile ke ile Phepeng, ka lebala lekopê la ka, ka re Têmboko mphelesetše, Têmboko yêna a gana, selô sa hloga sa fula." Batho bale ba go theeletša ba re re go kwelê, fetêla pele.

Ge a sepetše sebakanyana a fihla motseng wo mongwê, a fihla a tšena. Le gôna o ile a bolletša diletšo tša gagwê a kgona a feta. Gôna mo motseng wo, batho ba gôna ba tsebile lentswe la ngwanênyana wa go ôpêla ka gare ga saka fêla ba se bolêlê selô.

Ge Ratšimo a fetile moo le diletšô tša gagwê, a fihla motseng wo mongwê wa bjalwa. Gôna mo motseng wo e be e le ga gabo ngwanênyana yo wa ka gare ga saka. Ratšimo yêna o be a sa go tsebe. Ka go kganyaga bjalwa a tšea saka yela a thôma go letša seletšô sa gagwê. Ngwanênyana o rile ge a ôpêla, mmagwê a kwa e re lentswe o a le tseba, fêla a sa le kwîšîšî gabotse, 43. a ba a kgopêla Ratšimo gore a letše gabedî.

Ngwanênyana o rile ge a re: "Kere ke rile ke ile Phepeng, ka lebala lekopê la ka, Têmboko mphelesetše." Mmagwe a tseba lentswe x a tšena ka ntlong a lla ka baka la ngwanagwê. Aowa ka moragô ga diletšô tšeo, Ratšimo a biletšwa ntlong go nwa bjalwa. Ge a enwa bjalwa, mosadi yola a tšea saka ya Ratšimo a e bea ka ntlong.

Ge saka yeo e le ka ntlong, mosadi a e bula a hwetša ngwana' gwe a otile e re o be a kona mobu bophelong bja gagwê ka moka. Ba mo ntšha ka sakeng ba mo opêla mphokolô go fihlêla a nôna. Ka gare ga saka yela ya Ratšimo, ba nyaka dilomi ka moka ba di lokêla ka gôna. E be e le dinose, dinôga le bogopa le tše dingwê.

Ratšimo ge a tloga ba mo fa saka ya gagwê. A tloga a gopola gore o tla re go fihla nokeng a lapologa ka go letša koša ya gagwê. O rile ge a fihla ka nekeng a dula moriting a thôma go letša. Gwa se ôpêlê selô a letša gapê, a gopola gore mohlomongwê ngwanênyana o robetše, fêla gwa se llê selo.

A bofolla saka, ge a bofolla, dikomi ka moka tša tšwatša mo loma, a ba a hwa. Ngwanênyana yola ba mo ôka go fihlêla a fêla ka gore o be a fokotše kudu.

44.

Monna le mosadi

Kgalê-kgâlê nageng ye ngwê go be go na le motse wo mogolo.
/Bjale.....

Bjale batho ba motse wo ba khuduga ba aga motse wo mongwê kgolê, gwa šala batho ba motsana wo o begô o le kgolê le mo ba bego ba agile pele.

Mo motsaneng wo, go be go na le monna yo mongwê wa go hlakisa mosadi wa gagwê. Ka letšatši le lengwe monna yo a bêtha mosadi. Mosadi yo ka go kwa bohloko a tšhabela ge gabo. Tseleng mosadi yo a hwetša motse wo mogolo fêla motse wo'e be e le motopa Tsatši le be le subêla ge mosadi a fihla motseng wo. A tsêna ka ntlong ye ngwê a hwetša dipitsana tše di ntši a sa tsebe gore ke tša go dirang, tše dingwê di be di na le metsana.

Poifô ya mo tlêla. A gopola gore go dula diphôôfôlô tša dingwê tša go bolaya batho. Ge a rialo, a bopula ngwana botse 'me a namêla godimo ga ntlo ka gare.

O rile a sa tšo namêla, gwa tšwêla diphôôfôlô tša go dula dintlong tše. Maina a tšona ke "Diphiri-byokwane". Diphôôfôlô tše ge di hweditše motho, di be di mmolaya 'me tša mo ja. Di rile ge di tsêna ka ntlong tša kwa go nka, 'me tša thôma go 45. fofonêla di re: "Go nka otho, go nka ntho." Tša lebêlêla kwa le kwa di sa bone selô go fihlêla di bile di lebêlêla godimo di bôna motho.

Ge di mmone tša thôma go fofa di re di fegolla mosadi fêla di palêlwa. Gwa thôma go fofa ye nyenyane, ge e boêla fase ya ntšha merotô ya rotela ye ngwê ya phumuga hlôgô. Tša leka ka moka fêla tša palêlwa, tša ba tša ya go rôbala.

Ka bošigo tša tsoga di ya go nyaka dijô. Mosadi yola ge a bôna gore letšatši le hlabile le gore diphôôfôlô di tlogile, a fologa a tloga. A sepela sebaka se segolo a lapa a khutša sehlaeng, ka moragô ga sebakanyana a tloga, ga gabô go be go sa le kgolê kudu.

Ge a dutše a sepela ngwana a thôma go lla a swerwe ke tlala. Mmagwê a thôma go ôpêla kôpêlô ye e rego: "Kgwatlana ya pitsi ya ngwana'ka homola, nna modika ke rata go ya gae." A ôpêla bjalo go fihlêla ngwana a homola a rôbala.

Letšatši ge le subêla o be a sale kgole le gae. Batho ba rile ge ba rôbala mosadi a tsêna ga gabô a lapile. Mmagwê ge /a bona.....

s708

a bona ngwana'gwê a tsêna a lla, a kwa bohloko. Aowa, a fiwa mogôbê a ja, ba ya go rôbala.

46. Ka bošigo ge go selê a ba anêgêla ditaba, botse, 'me a dula matsatši a mantši ga gabô a sa khutša. Ka moragô goge a dutše matsatši ao a se makae, tatagwê a mo gomisetša mo a tšwago.

Ge ba fihlile, ba hwetša monna wa gagwê a le ka gae. Ba mo dumediša ba thabile, le yêna a ba thabêla. Ka mosô ba bitša banna kgorong go sêka ditaba tša ge a bethile mosadi. Ge banna ba mnotšiša gore ba fapane ka eng, a se ba botšê lebaka.

Ke gôna banna ba phatlalala ka gore go be go se na molato wo ba bônago gore ba o dulatše. Go tloga tsatsing leo, o ile a phedišana le mosadi wa gagwê gabotse ka gore mosadi o ile a mo anêgêla tša leêtô la gagwê ge ma sa ya ga gabô, bjale a bôna gore diphiribjokwane di nyakile di ba bolaile.

47. Banenyana ba ya kgonyeng

Banênyana ba lesome ba kile ba tloga gae ba re ba ya kgonyeng. Mo gare ga bôna go be go na le wa dišô, 'me ba be ba re ke "Dišwadišwane".

Ba sepela sebaka se segolo ba ba ba fihla nageng. Ge ba le nageng ba bôna banna ba bangwê ba dutše mollong. Banna bao ba ba bitša bare e tlang keno basadi ba rena, banenyana ba ya. Ba koba Dišwadišwane ba re o tla nkgêla banna ba rena. Yêna ge a ekwa ba rialo a šala.

Banênyana ge ba fihlile go banna bao ba dula fase ba lotšha. Ge ba sa dutše, banna ba le ba tutetša dinala tša bôna mollong 'me tšholô ye ba bego ba e loketše ka dinaleng ya ngaoga, makhura a rothêla ka mollong. Banenyana ge ba bôna x fao, ba thaba ba re: "Banna ba rena ba nônne, wêna Dišwadišwane o a re duma." Dišwadišwane a se ke a ba hlôkômêla.

Banna ba le ba tloga le banênyana ba le ba ya le bôna ka gae. Banna ba e be e le Boratšimo ba go ja batho. Dišwadišwane a tloga le bôna fêla a dula ka mafuri ka gore ba be ba re o a ba nkgêla ka baka la dišo tše di bego di mo tšwile. Dijo ba be ba mo fa tša matšhila e re ke tša kolobê, fêla a se/kê a bêlaêla.

/Boratšimo.....

Boratsimo ge ba bitša banenyana ba be ba swerwe ke tlala bjale ba gopola go ba bolaya. Ge letsatši le subēla, ba bitša ngwanenyana yo mongwē ba ya le yēna ka mafuri. Ge ba fihlile, ba mo swara botse ba mmolaya ba opēla kōpēlō ye e rego: "Mphiši, mphiši wa bo Mogwēgwē, pelebetla 'ngou-pelebetla 'ngou."

Ge ba feditše go mo ja ba bea hlōgō ya gagwē ka ntlong ye 'ngwē ye kgolo ka mo go sa tsenego motho. Matsatši a ya, ~~ka~~ boratsimo ba dutše ba bolaya banenyana ka o tee ka o tee tsatši le lengwē le le lengwē. Dišwadišwane a botša banenyana gore re a fēla. Ba mo soba ba re o duma bagatša ba rena.

Dišwadišwane le ge ba be ba mo soba, ba ile ba itšhola ba setše ba le bararo ya ba e le gōna ba bōna gore ba fedile. Mosegare boratsimo ba sa ile go tsoma, Dišwadišwane a ba bontšha ka mo dihlōgō tša bangwē di bego ka gōna. Ge ba bone gore batho ba ba ba ja, ba loga maanō a go tšhaba.

Ba rile ge ba tšhaba Dišwadišwane a rwala kgapana ya leotša a ēta a le tšhollēla fase. Boratsimo ba rile ge ba boya go tsoma ba hwetša banenyana ba tšhabile.

49. Ba ba latšlēla. Mo tseleng ba hwetša ~~le~~ leotša ba le ja. La ba ditšela ba se swarē banenyana. Leotša le rile mo le fēlēlago, boratsimo ba kitima ba gopola gore ba tla hwetša banenyana.

Ge ba sepetše sebaka, ba hwetša noka e tletše, ba leka go tshela, metse a ba tšea ya ba lehu la bōna.

Banenyana ba le ge ba fihla gae ba ba anēgēla ditaba ka moka ga tšona. Go tloga tsatšing leo banenyana ba lahla go feta le batho ba sa ba tsebe.

Mašilo wa bogwē o kae?

Mašilo o be a bolawa ke dišō a sa tsebe gore a ka di alafa~~x~~ ka sehlare sefe. Ka tsatši le lengwē ge a sepela, a hlakana le mosadi yo mongwē. Mosadi yo a mo kwēla bohloko g a re go yēna, ge nka go alafa o tla mpha eng? Mašilo g re ke na le dipudi tše ~~ka~~ thataro, kgomo ke ya boētēlō.

Mašilo a boēla a ba lešōgana le le botse la go hlōka dišō a ba a ya monyanyeng wo o bego o le gōna motseng wa gabō.

/Mašilo.....

Mašilo ge a bōna gore o fodile a lebala go fa mokgekolo dipudi tšela tše thataro tša go lefa ge a alafilwe dišō.

50. Mokgekolo yola a no letšela Mašilo letšatši le ba beanego gore ba tla hlakana ka lōna la ba la feta Mašilo a sa bōnale, go fihlêla ge mokgekolo a rwala dišō ka saka a nyaka Mašilo gore a mo tšhêlê ka tšōna.

Mokgekolo ge a nyaka Mašilo, o be a êta a ôpêla kôpêlô ye e rego:

Mašilo wa bogwe o kae? Matolodi-mato

O rile koko nkalafê lekhwêkhwê. Matolodi-mato.

Ke na le dipudi tše thataro. Matolodi-mato.

Kgomo ke ya boâtêlô Matolodi-mato.

Mokgekolo a ôpêla bjalo le motse fêla a se bonê Mašilo. Mokgekolo o rile mo a bileng a se sa gopola gore a ka bōna Mašilo, a hlakana le yêna a bofile thai. Mokgekolo a mo tšhela ka dišō tšela tša ka gare ga saka. Mašilo a ba dišwadišwane gapê.

Sela le sela ka mometša

Go be go na le mosadi ba re ke Mmalekôpô. Mosadi yo o be a na le ngwana wa mosetsana wa botsana a bile a ratwa ke dikgoši. Mmago mosetsana a laêla gore ge kgoši e tla go nyala ngwana'gwê e rêmê sehlare se wê.

51. Gwa tla kgoši ye 'ngwê ya laêlwa gore e rêmê sehlare ke gōna a tlogo tšea mosetsana a se a mo nyala. Kgoši ya ya go rêma sehlare. Ka go nyatša a re go fihla sehlareng seo se le ka mafuri a re: "Se ke ka rêma - Se ke ka rêma."

Mosadi a tla go hlôla ge more o wile, a hwetša monna a sa eme. A re go yêna sepela o yê o jê. Monna a tloga a ya go ja. Ge a sa tlogile, mosadi a balêla le metse a go tšwa sehlareng a re: "Selale se la ka mometša." More wa boêla wa kgwatla bjalo ka ge e ka e se wa ka wa rêngwa.

Monna ge a boya, a hwetša more o hlakane o fodile. A lahla selêpê a tšhaba. Mosadi o rile ge a tli'lo hlôla a hwetša monna yola a tšhabile. Ke gōna mosadi a re go ngwana'gwê, o be a sa go swanêla.

/Dikgoši.....

Dikgoši tše dingwê tša tla tša tšhaba bjalo ka monna wa pele. Gwa tla monna ye mongwê a re o rata mosetsana, ke gôna mmago mosetsana a re, ge e mo rata, rêma sehlare sa ka mafuri.

Monna a tloga a ya go rêma sehlare, ka morago ga sebakanyana, mosadi a mmitša a re boya o jê, monna a gana go ya dijong a se a wiša more wo o beng o mmolaiša pelo.

52. Ga tee, monna a wiša sehlare sela. A thaba kudu ka gore o ile a tloga le mosetsana yola ya ba mosadi wa gagwê. Ba kgalê ba re: "Holofêla moepa - thuse ga go Lehumô le tšwang kgaufsi."

Sešma se ke gore re kare se bolêla mabapi le monna yo wa go tšea mosetsana, ka gore banna ba bantši ba ile ba palêlwa ke sehlare ba tšhaba, fêla yena o lekile ka maetla a ba a se wiša.

Ba tla šala ba ngwapana.

Monna yo mongwê o kile a ya mašto a rwele dipitšana tša go apea ka gore o be a ya kgolê. O rile ge a dutše a sepela, a fihla sethokgweng gomme a khutša ka fase ga sehlare a ba a apea dijô, ge a feditše go apea, a rapêla a re: "Morena ke tlogetše bana ba ka gae ba lwala, a k'o ba beš seatla godimo. Amen." E be e le bošigo go a eja. A rôbala gôna mo sehlareng.

Ka bošigo ge a tsoga, a bea thapêlô a kgôna a tloga. Mosegare a swara ke tlala a dula fase a khutša. Ge a sa dutše a bôna basadi ba tšwa nokeng, le yêna a tloga a ya nokeng a boya a apea.

53 Kgaufsi le mo monna yo a dutšego, go be go robetše tau, fêla o be a sa e bone. Ge a sa/dutše moo, gwa tšwêla monna yo mongwê. Ge a fihla sehlareng a botšiša monna wa pele gore na mpja ye o e rekiša bokae? O be a bôna tau bjale a gopola gore ke mpja.

Monna wa pele a re ke pōntô le lesome. Ke ge yola wa bobedi a ntšha tšhêlêlê? a mo fa yôna. A botšiša leina la yôna. Yola a re leina la yôna ke "Ba tla šala ba ngwapana." Gomme a tloga.

Monna wa go rêka tau, a šala a e bitša a re "Ba tla šala ba ngwapana" - ba tla šala ba ngwapana" Tau ge e mmôna ya mo ngwapa. Ya ba gôna a gopola gore ke tau:

/Mosadi.....

Mosadi le ngwana'gwê.

Mosadi yo mongwê o kile a re go ngwana'gwê, felô fa re a tloga go na le motho wa go jabatho ba re ke Ratšimo. Ngwana a fetola mma'gwê a re: Nna nka se tlogêle ntlo yešo e le botse bjale, ke tla šala. Mma'gwê a re wêna ge o rata o ka no šala.

Ngwanênyana a re le ntlišetše magôbê, a re le re ge le tšile le bolêlê ka lentšwe le lesêšê le re: Dialana-dialana, tla o tšêš bogôbê, bogôbê bja morakeng. Ge ba bolêla bjalo Ratšimo a ba kwa.

Ka bošigo Ratšimo a tla pele ga mma'ge ngwanênyana a rwele bogôbê a re ka lentšu le legolo, Dialana-dialana tla o tšêš bogôbê. Dialana a sêga a re aye Ratšimo o re ga ke tsebe lentšu la gago, lentšu la gago ke le legolo, la mma ke le lesêšê.

Ratšimo a tloga a ya gae a fihla a tšea tšhipi a e fiša, ge a feditše go e fiša, a e metša, lentšu la gagwê ya ba le lesêšê.

A tloga a ya ntlong ya Dialana, a fihla a bolêla ka lentšu le lesêšê, Dialana a bula a re ke mmagê. Ratšimo a tšena a mo swara a tloga le yêna a mo ja.

Mokgekolo le motlogolo

Mokgekolo o be a na le motlogolo leina la gagwê e le Dikôtlô-kôtlô. Ba be ba bolawa ke tlala. Ka tsatši le lengwê mokgekolo a ya mašamong ge a boya, a bitša Dikôtlô-kôtlô gore a tlišê ngwana a tle go nyanya.

Dikôtlô-kôtlô e be e le segôlê a se na maoto, bjale ngwana a gôgôba. Ka bošigo mokgekolo a re a eya mašamong a bôna monna e mongwê a eya go Dikôtlô-kôtlô.

Monna ge a fihla go yêna a re, nke o mphê bogôbê. Ke tla go fa maoto. Dikôtlô-kôtlô a mo fa bogôbê, mme monna yola a mo fa maoto. Dikôtlô-kôtlô a kitima ka maoto.

Monna a šala a nyaka Dikôtlô-kôtlô a re o mo tšêšla maoto. 55. A mo lôta a ba a mmôna ka tšhemong. A re o tšêšla Dikôtlô-kôtlô maoto, Dikôtlô-kôtlô a tšhaba a dikêla ka mokgekolo. Mokgekolo a rêma monna yola ka selêšê a hwa.

/Monna.....

Monna le Barwa ba gagwê

Ge kile gwa ba le monna a na le barwa ba bahlano. Ka tsatsi le lengwê gwa tla monna wa moeng a re go yêna, mphê bana ba ke ba tsentshe sekolo, papa'bôna a gana. Monna yola a mo fenyâ ka gore o tla ba tsentsha sekolo ka letsatsi le tee fêla, yaba gona a dumêlago.

Ge bana ba le ba boile sekolong, papa'bona a ba bitš a ka o tee ka o tee a ba botšiša gore ba rutilwe eng. Yo mongwê a re ke rutilwe go sepetša sekêpê, mongwê a re ke rutilwe go bôna, e mongwê a re ke rutilwe bo-ngaka, e mongwe a re ke rutilwe go utšwa.

Ka tsatsi le lengwê papa'bôna a re a ile go rêma a bôna morula wa mogolo mmotong, ge a lebêla a bôna sehloga sa leeba se na le mae a mabedi. A tloga a ya gae. Ge a fihlile gae a bitša ngwana'gwê yola wa gore o rutilwe go bôna gore a mmônê ge e ba ka nnete o rutilwe go bôna, a mmotša gore a lebêlêlê moruleng a mmotše gore go na le eng. Ngwana a lebêlêla a re ke
56. bôna sehloga sa leeba se na le mae a babedi.

Ka tsatsi le lengwê gwa tla monna e mongwê ka ga monna yoo wa barwa ba bahlano. Ge a fihla a mmotša gore o timeletšwe ke ngwana.

Monna a bitša barwa ba gagwê. A botša yola wa ngaka gore a laêlê gore na o kae, a laola a ba botša gore o ka nokeng. Ba bitša wa bôna a lebêlêla, a ba botša gore o dutše kgaufsi le nôga.

Ba bitša wa go rutwa go thuntšha le wa go utswa, ba tsêna ka sekepeng ba tloga. Wa go bôna a ba botšha yêna. Wa go thuntša a thuntšha noga ya hwa wa go utswa a leka go utswa ngwana, fêla gwa se thušê selô ka gare ga ba ka ba kgôna go ntšha ngwana ka nokeng.

57.

Ngwanênyana le tau

Banenyana ba kile ba re ba ile kgonyeng ba bôna tau ba tšhaba, ge ba tšhaba, ngwanenyana yo mongwê a lebala kgare. Ge a goma, tau ya mo swara. A thôma go ôpêla a re: "Antikelele-Antikelele banenyana ba ntebadišitše kgašana ye e gomilwego ka lehlodi le senôbê le letsike. Antikelele-Antikelele. Tau ya mo lesa gore a ye go e tšea.

/Ge a senala

Ge a sepelela a hlakana le monna yo mongwe a re go yena. A se wena Mogatsa Radimo (Tau). Ngwanenyana a re: "A se nne - a se nna, Mogatsa Radimo, Mogatsa Radimo o gae, leetse le re thibaa-masêka a re tsikii, dipheta di re síhla, boêta bo re hibii, a se nna - a se nna Mogatsa Radimo".

A feta a sepelela sebakanyana a hlakana le Radimo a re a se wena, a se wena, Mogatsa Ke? a re: "A se nna Mogatsa Radimo, Mogatsa Radimo o gae. Leetse le re thibaa- dipheta di re síhla masêka a re tsikii, Boêta bo re hibii. A se nna - a se nna Mogatsa Radimo."

Radimo a re nke o hlatsewe makhura a nku yešo ke bônê. Ngwanenyana a tšhwêla marê a se nene seatleng. Radimo a re go bôna go se na makhura a re a se wena - ase wena Mogatsa Radimo. Radimo a lesa ngwanenyana a feta. Ge Radimo a fihla gae a hwetša mogatsa'ge a se gôna.

58. Radimo a botša bagwêra ba gagwê a re le lesitse Mogatsake a tšhaba. Ba boa ka moka ba kitima ba phalalêla mosetsana, fêla o be a šetše a sepetše. Ge a fihla nokeng, a hwetša e tletše a re hee! hee! Noka yešo ke go fê eng? Ke go fe dipheta? Noka ya re na ke phetanyana ka dipheta. A re ke go ~~re~~ fe thari? Ya re ke tharinyana eng ka thari. A re ke go fê thitelô? Ya re e, thitelô yena o ka tliša ke tla ritêla bo-kubu le bo-kwêna.

Noka ya bulêga go se none a feta. O rile a se tšo feta, bo Radimo ba fihla nokeng. Ba re go mmutla, fofa o yo tšea mosetsana. Mmutla a fofa a wêla ka metsing. Bjale ba re tlou fofa ka gore o na le mmôgô o tla mo gôga. Tlou le yôna ya wêla.

Mokhudu a re nna nka fofa. Ba re o ka se fofê o selwana mang? Mokudu a itira nkokomana a fofa a wêla ka mošê.

Diphôôfôlô ge di bôna gore khudu e fofile tša re swara ngwanenyana yoo a tle mo, khudu ya gana ya re le nthogile la re o selwana mang ge o re o ka fofa. Ke gôna ngwanenyana yola a tlogileng le khudu a e fa dikgôgô tša bogôbê ya ja.

Losetsana a hlatša makhura a le a re go Radimo, makhura a 'nku yeno šia, le ka se sa mpôna.

59/Banenyana.....

59.

Banenyana ba ya go raloka

Banenyana ba kile ba re ba ile go raloka, ba hlakana le monna ye mongwê. Monna yo a re go bona, ke a le rata, ke nyaka go le tšea. Banenyana ba tloga le yena. Monna yo e be e le Ratšimo.

Ge ba dutše ba sepela, ngwanenyana ye mongwê a lapa. Ba opêla koša ye e * re go:

Fselenke senaka sa madia-dia,

Sibale ba e tla gadibô.

Ba fihla motseng gwa hlabja 'kgomo tše masome a mabedi. Ya ba mokete wo mogolo wa bo-ratšimo ge ba bone basadi. Banenyana ba ba be ba le bahlano. Ge ba bôna gore motse wo wa bo ratšimo ga o na basadi, ba thôma go lemoga gore batho ba ke bo-Ratšimo.

Ka tsatši le lengwê banenyana ba gopola maanô a go tšhabela ga gabo bôna. Ge ba sa tšo tloga, Ratšimo a bitša mongwê, yêna a re ke sa rwalêla, mongwê a re ke sa rwalêla.

Ge ba fihlile ka nokeng, segwagwa sa re hlatswang segwana se, ba se hlatswa. Ke gôna segwagwa sa re nka le iša ga gabo lena. Ba re re ka go leboga kudu ge o ka re iša. Sa metša banenyana ba le sa tloga sa fihla motseng wa gabo bôna. Ge se fihlile sa bôna mošimane e mongwe sa re e ya go botša banna ba
60. motse gore ba ale magogô. Mošimane a dira ka mokgwa wo boditšwego ka gona.

Segwagwa sa hlatša banenyana ba le sa re go batswadi ba bôna: "Mongwê le mongwe a tšee ngwana'gwê, fêla bangwê ba se tsebê bana ba bôna, segwagwa sa ba bontšha.

Ge ba fihlile ka magae, batswadi ba bôna ba ba laêla gore ba se sa ya go raloka, fêla ka go se kwê se ba se botšwago, ba ya go raloka, gôna moo go ralokeng ba gahlana le tau. Tau ya kganyoga ngwana wa kgoši leina la gagwê e le Mokgadi.

Mokgadi ge a bôna fao a lla, a re Mma o rile a mpotša gore ke se sa ya go raloka ka ya. Ba tšhaba ba gahlana le mmutla, Mmutla wa etša segwagwa wa ba metša, wa ba iša gae.

Go tloga tsatšing leo ba lahla go ya raloka, ba theeletša se ba botšwago ke batswadi ba bôna.

61/Pitšana.....

61.

Pitšana ya dihlakhu.

Monna le mosadi ba be ba ha le bana ba babedi ba banenyana. E mogolo e be e le Raisibe 'me e monyane e be e le Raesetša. Ka gabo bona go be go na le pitšana ya hlaku.

Ka tsatsi le lengwe mmago banenyana ba a re go bona, ge le apeya dikgobê le li apeye ka pitšana ya ka mafuri, le se ke la apea ka pitšana ya hlakhu. Raisibe a dumela a re ke tla apea ka pitšana ya ka mafuri.

Mosegare Raisibe a tšea pitšana ya hlakhu a apea ka yona a re ke sa bōna gore na e tla dirang. Raesetša a re o tla o itshola ge o re bomma ba go boditše gore o se ke wa apea ka pitšana ya hlakhu, wa apea ka yona.

Raisibe a rile a sa apele dikgobe tša kokomoga tša tlala pitšana, a di ntšhetša banenyana ba motse wa gabō ba di ja. Ge a sa re o ya butšetša mollō, a hwetša pitšana e tletše, dikgobê di bile di tletše fase.

Dikgobê tša kokomoga tša tlala sebešo. Raisibe a tšhoga. A tloga a namêla sehlare sa gabō sa ka mokgotheng se ba bego ba re ke Moretele.

62.

Ge a se nametše a opêla koša ye e rego: "Moretele-Moretele, nkišê godimo, Moretele-Moretele, nkišê godimo." Moratho a opêla a re: "Moretele-moretele, mmušetše fase, Moretele-moretele mmušetše fase."

Moretele wa bušetša Raisibe fase a fologa a bêtha Raesetša. A re mola Raesetša a sa lla a namêla moretele, a opêla košana ya gagwê gapê a re: "Moretele-moretele, nkišê godimo, Moretele-moretele, ba rile ba mpotša, Moretele-moretele, ka dira boome, Moretele-moretele". Wa mo iša godimo.

Raesetša le yāna a thōma go opêla gore Moretele o bušetše Raisibe fase. Ge Raisibe a boetše fase, a bêtha Raesetša, a re mola a sa lla a namêla moretele. Ba mo dira bjalo go fihlêla ge Raesetša a lapa, a lesa Moretele o iša Raisibe godimo.

/Papage.....

s708

Papage Raisibe le mmagwê, ge ba boya mašemong, ba hwetša Raisibe a se gōna empa dikgōbê di apeilwe ka pitsana ya hlakhu. Raesetša a ba anêgela ditaba ka mo di thomilego ka gōna ~~ka~~ le mafêlô a tšōna. Raisibe yēna a yēla ruri, a se sa boya.

63.

Ngwanenyana wa tšhiwana

Monna o be a na le mosadi, bjale mosadi yo a lwala go fihlêla a bile a ehwa. Monna a šala le ngwana'ge wa go tlogêlwa ke mmage. Gwa iša sebaka, monna a tšea mosadi wa bobedi. Mosadi yo o be a na le bana ba babedi ba banenyana ba ba botsana.

Mosadi yo wa bobedi e be e le mosadi yo mobe ka gore o be a re ge ba tja, a rakele ngwanenyana wa go hwêlwa ke mmagê ka moraleng. Leina la ngwana yo e be e le Sinderella.

Sinderella o be a lokile kudu ka ge mmagê o rile ge a bitšwa a re go yēna, "Ngwanaka, o se kgopiše motho le ka letšatši le e tee, le ge ba ka go hlōya, o se ke wa ba šetša." Sinderella a kwa mantšu a go bolêlwa ke mmagwê a a boloka pelong ya gagwê.

Bana ba mosadi wa bobedi ba hwetša Sinderella a apere diroko tše botse ba mo tšêla tšōna ba mo apeša tša matšhila. Ka tsatši le lengwê le le lengwê o be a šoma ka moraleng go fihlêla batho ba rōbala. O be a re mola ba sa mmone a tloge a ye tla lebitleng la mmagê. Leina la Sinderella o le theilwe ka baka la ge a dula a le matšhileng.

64.

Ka tsatši le lengwe Papage Sinderella a bitša Sinderella le bana ba mmame a Sinderella a re ke le tlêlê le eng ge ke e ya Toropong. Sinderella a re le tlêlê peu ya leloba la botse, banenyana ba babedi ba re le re tlele diroko tša botse botse.

Papa'bona a boya teropong. A fa Sinderella lelopa, a fa banenyana diroko tša bona Sinderella a tšea leloba lela a ya go le bjala lebitleng la mmagwê. O be a re ka mohla ge a lla, a rothisétše meōkgō ya gagwê mo lelobeng le, la ba la gola la lekana le sehlare, le gōna gape, o be a re gōna ge a lla bjalo a rapele.

/Ge a rapela.....

Ge a rapêla a kgopêla selo se sengwê, nonyana ye tšhweu e be e kotama godimo ga more woo, ya theeletša se ngwanênyana a se nyakang. O tla re mola a feditše, nonyana ya mo fa dilo tše a bego a di kgopêla.

Kgoši ya dira molêtlô wa matsatši a mararo. Morwa kgoši o be a swanetše go nyaka mosadi go banênyana ba ba bego ba tla ba gôna mo moketeng. Bana ba mmame a Sinderella ge ba ekwa ditaba tša Morwa-kgoši ba thaba ka gore ba be ba gopola gore ba phala batho ba nageng yeo ka botse, ba re Morwa'kgoši o tla tšea yo mongwe wa bôna.

65. Sinderella le yêna a hlapa a kama meriri ya gagwe gabotse. A ya go botša mmame'agwe ômanyana a re "Tsamaya o ye go soma ka moraleng, o ka se sepele le bana ba ka ba ba bôtšana o le matšhileng a ma bjale." Sinderella a ya ka moraleng go yo dira mediro ya gagwê.

Ba rile go tloga ba eya moletlong ka moka, Sinderella a ya lebitleng la mmame a lla. A bitša nōnyana yela ye tšhweu gore e mo fê diaparô. Ya mo fa tšôna a apola tšela tša matšhila a apara tša botse tša gauda a ya moletlong.

Ge a tšena, batho ka moka ga bôna ba makala ba sa mo tsebe gore ke mang. Morwa-kgoši a bina le yêna bošego ka moka. Ge go nyaka go sa, Sinderella a tloga a kitima a apola diroko tšela lebitleng la mmame, nonyana ya di boloka, yêna a tloga a apere tšela tša matšhila a ya gae. Mmame'agê ge a boya le bana ba'gê, ba hwetša Sinderella ka moraleng a soma.

- Sinderella o ile a timetša sešeta sa gagwê se sengwê tsatsing la mathômô ge a ile maletlong, morwa'kgoši a se swara a re o tla tšea mong wa sešeta seo gore e be mosadi wa gagwe. Matsatši a molêtlô a feta. Ge o fitile, morwa-kgoši a bitša batho ka moka le banênyana gore ba tle go apara sešeta se a se topilego. Batho ba tšwêla ka mathokô ohle, fêla gwa se be le yo se mo lekanago.
- 66.

Sinderella o be a se gôna. Mmame'agê o be a mo ganeditše ka gore o be a le matšhileng. Morwa-Kgoši a botšiša gore ga go sa na ngwanênyana yo a šetšego gae, ba mmotša gore

/Sinderella.....

s708

Sinderella o šetše. A lašlwa gore a bitšwê. Mmane'agê a gana a re nka ba le lehleng ge Sinderella a ka tla a le matšhileng.

Le ge go le bjalo Morwa-kgoši a lašla gapê gore a bitšwe. Sinderella a tla, ge a fihla batho ka moka ba mo sêga ka gore o be a swabiša ka mokgwa wo šiišago.

Sinderella a apara sešta sela sa mo lekana. Ge se mo lekane, batho bale ba se sa mo sêga. Ke gôna Morwa-kgoši a bonego gore matsatsing a le a molêtlê o be a bina le yêna. Morwa-kgoši a apeša Sinderella diaparê tša botse, a mo tšea ya ba mosadi wa gagwê.

Mmane a Sinderella a kwa bohloko kudu ge a bôna gore Sinderella o tšerwe ko bogošing. Go tloga tsatsing leo Sinderella a ikhutša go hlaka, a dula ka bogošing.

67.

Mašilo

Mašilo o ile a re a ya tšhemong le mmagwê, koko'agwê a mo roma gae a re a ye go khurumêla mafsi ka sebipi gore dintšhi di se tsênê ka mafsing. Mašilo a gomela gae a re go fihla a se khurumêlê mafsi a êma pitseng ya mafsi mmagwe a ba a boya mašimong.

Mmagwê ge a mmotšiša gore ke ka baka lang a se a boya mašemong a botšwa gore o hlwelê a letile mafsi gore a se tséne ke ditlakala. Ka moswana a bošla a ya le mmagwê mašemong. Ge ba fihlile ba bolaya mmutla 'me gwa laelwa gore Mašilo a o iše gae le gore a se ke a botša motho yo a ka hlakanago le yêna gore o rwele mmutla.

Mašilo a tloga a ya gae, tseleng a hlakana le motho a mmotšiša gore o rwele eng, Mašilo a re nna nka se go botše se ke se rwelego fêla ka pelo ke tseba ke rwele mmutla. Motho yola a feta a se ke a mo tshwenya. Pele le gona a hlakana le batho ba bangwe, le bona ba botšisa Mašilo gore o rwele eng, a ba botša a re nka se le botše se ke se rwelego fêla ka pelo ke tseba ke rwele mmutla. Batho bale ba mo tšêšla wôna.

68.

Mmagê Mašilo ge a boya mašemong a botša Mašilo gore a mo fê dijê. Ge dijo di tlišwa ba bôna go se na sešêbo, mmage a

/mmotšiša.....

mmotšiša gore mmutla o kae, yena a re batho ba ntšeetše.

Mmagwe a re na o rile ge o hlakana le bona wa reng, a re ke rile nka se le botsé se ke se rwelego fêla ka pelo ke tseba gore ke rwole mmutla.

Mmagwê a mo roga a re, O jo ba sephantha. Ka tsatši le lengwê Papage Mašilo a ya bjaleweng. Mašilo le yêna a ya fêla a boya pele ga papagwê. Ge a fihla gae o be a apere jase ya Papage. A re go tsêna ka gae a bolêla ka lentšu le legolo a re mmage Mašilo mphê bogobê. Mmagê a mo fa bogobê bja papagwê a hloma e kê ke yêna.

Mašilo a re go fetša go ja a re mosadi ke nyaka go rōbala ke lapile. Mmagê a ala ba rōbala. Bošego Mašilo ge a phafoga a re na Mmage Mašilo o nonnê bjang, mmage a re na ga kere papage Mašilo le no hlwa le mpona le ka ka kgotša bjang. Ke gona mmage Mašilo a lemogilego gore ga se papage Mašilo, o robetše le Mašilo.

Papage Mašilo ge a boya a botšwa ditaba tšeo, Mašilo a
69. bethwa. Ke gona a lahla mohlale a go se diêgê.

Ngwana' Kgoši.

Kgale go kile gwa ba le kgoši ye e bego e na le ngwana wa botse. Bjale kgoši ya laêla gore morwedi wa'gwe o tla nyalwa ke monna a tlogo tōpa dithōrō tša k leotša ka e tee ka e tee go fihlela a tlatša saka ka letšatši le e tee.

Monna wa mathōmō a tla go leka. Mosetsana o be a leta go bōna ge e ba o tla tlatša saka mola kgoši e sa ile medirong ya yōna. Kgoši ge e boya, ya hwetša monna a se a tlatša saka, 'me a laêlwa gore a bolawê. Bontši bja batho bja tla go leka empa ba palêlwa, ka moka ga bona ba bolawa.

Mafelelong gwa tla monna yo mongwê go tlo leka, mosetsana a kganyoga lesogana le. Mosegare mola papagwê a ile modirong wa'gwe mosetsana a re, e re ke go biletše dinonyana tša legodimo di tle di go tōpêlê leotša le, mosetsana a dira bjalo, dinonyana tša tōpêla leotša lela tša tlatša saka.

Kgoši ge e boya ya makatšwa ke ge lesogana lela le feditše go tōpêla leotša. A botšiša morwedi wa'gwê gore lesogana le
70/le topile.....

70. le topile neng ka pela, mosetsana a re o ne tōpa ke hlwelê ke mo dišitše.

Kgoši e be e na le dipêrê tše di ntši di hlapišwa di bile di kamiwa, fêla di be di re ge di tla hlapišwa goba di kangwa, tša gometšwa ka thupa ye ngwê pele, ya bobedi e be e di bātha. Ge motho a be a sa dire bjalo, di be di mo raga a hwa.

Kgoši ya re go bōna gore lesogana le tla tšea morwedi wa gagwê. Ya mo leka gape gore a kame dipêrê tša gagwê e sale gosasa. Lesogana la ya go rōbala. Mosetsana le yena a ya go robala. Bošegong bjoo mosetsana a se rōbalê a gopola ka mo a ka phološago lesogana leo a lo ratilego.

E rile e sale ka bošego lesogana la tsoga. Mosetsana a kwa gore lesogana le tsogile, gomme a tsoga a bula lefenstere a bitša lesogana a le fa dithupa tša papagwê a mmotša ka mokgwa wo a swanetšego go di dira, le gōna a mo laêla gore a re mola a feditše go di gometša le go di bātha ka dithupa, a bušetše dithupa go yēna gore a kgōnê a yo go di kama. Lesogana la dira bjalo ka ge le laetšwe ke mosetsana.

71. Ge kgoši e tsoga ya hwetša dipêrê di kamilwe di phadima, ya makala kudu ge lesogana le sa ragiwa ke dipêrê, a gopola gore a fe lesogana le molekō wo mongwê.

Bošegong bjoo mosetsana a botša lesogana gore ba tšhabê ka gore papagwe o be a tla tliša molekō wo mongwê. Ba rile ge ba tloga mosetsana a botša lesogana gore le tšêê lebōtlêlō le lee (lekgopa) 'me ba namêla dipêrê ba tšhabêla ga gabo lesogana.

Ka bošego ge kgoši e tsoga, ya hwetša lesogana le tšhabile le mosetsana. A bitša masogana a naga ya gagwe ka moka a laela gore ba namêlê dipêrê ba ~~hwa~~ latšlêlê lesogana le morwedi wa gagwe, le yēna kgoši a ya le bōna. Kgoši ye e be e bile e na le mokgwa wa bongaka.

Ge lesogana le mosetsana ba tšhaba ba bōna thaba pele ga bōna e dirilwe ke kgoši. Mosetsana a laêla lesogana gore le e sêgê ka lebōtlêlō. Ge ba e sêga bjalo ba no ditêlêga, go

/fihlola.....

fihlêla ge banna ba go ba le kgoši ba bu swara.

Mosetsana a re go lesogana, o se sa ya gongwê papa o galefile kudu a ka tla a go bolaya, wena tšea lee le, o

72. lebantšhe papa mo phatleng ka lōna 'me o tla mmolaya, ge a ka phêfa, gōna re hwile. Lesogana la dira ka ge le laetšwe ke mosetsana la nêpa kgoši mo phatleng ka lee a hwa.

Masogana a le a go ba le kgoši a re go bōna tšeo, a t tšhabêla ga gabo bōna. Lesogana le mosetsana ba tloga ba leba ga gabo lesogana. Ba fihla sedibeng ba nwa meetse. Lesogana la bontšha mosetsana motse wa gabō la re ka molao wa se gagêšo ga ke a swanela go tšena le wēna motseng ka gore o ngwetšī. O swanetše gore o šalē mo sehlaeng se, ke ye go bitša batho ba tle ba go hlakanetše.

Mosetsana a re go lokile, a ba a re go lesogana, ka gene go na le mpja ya go go rata kudu e tlogo fofêla kudu go o tšena, 'me o se ka re mola e go fofêla wa e phaphatha, ge o ka e phaphatha o tla ntebala. Lesogana la re nka se e phaphathe.

Lesogana la tloga la ya ka gae. Ge le fihla mpje ye le kganakganêla a ba a e phaphatha, ge a tšena ka gae a lebala gore o be a tllile go dirang. Mosetsana yola a dula sehlaeng matšatšī e se ma kae, lesogana lela le mo lebaletše sa ruri.

73. Ka letšatšī le lengwê monna yo mongwê wa motsana wa kgaušinyana le ga gabo lesogana leo, a roma ngwana'gwê gore a ye go mo kgêla metse sedibeng. Ge a fihla sedibeng a e kga metse, a bōna moriti wa mosetsana yola wa sehlaeng, a re ruri ke a kgolwa papa o swanetše go ba a gafa, o bona gore nna "sepaka" se se bjalo nka tla go mo kgêla metse, a tšea kgopana yela a e lahlêla kwa kgakala a ya gae a se na metse.

Ge a fihla gae papagwo a re na metse a kae ngwana'ka, a re papa na o gopotše botse ge o re ke ye go go kgêla metse, sepaka sa go swana le nna, batho ba mo sêga bare ruri sekōbō se se bjalo ka wēna se ka ba se ipona se le botse bjang.

Wa bobedi a rongwa le yēna a boya a bolōla bjaka wa pele le yēna batho ba mo sêga. Wa boraro a rongwa, yēna e be e le

/yo mogolo.....

yo mogolo go ba babedi ba pele. Le yêne o rila ge a re ke kga metse a re, ruri ke a kgôlwa o swanetše go ba a loilwe ke motho o bôna gore a ka roma motho wa go swana le nna. Fêla ke gore
74. e be e le yo mogolo, a se ke a lahla kgapana yela a lebêlêla godimo ga sehlare. Ge a lebeletše a bôna mosetsana yola wa go lebalwa ke lesogana, a mo fološa a ya le yêna ka gabê.

Ge a fihla, batho ba tla ba boga botse bja mosetsana yeo. A laêlwa gore a dulê ka ntlong a se ke a ba a tšwela ntlê, a tlišetšwa dijê gôna ka moo.

Ka letšatši le lengwe mosetsana a laela gore ba mo thuše ka dikgogo tše pedi, mokoko le tshadi. Ba mo fa tšona gore di mo tloše bodutu. O be a re mosegare mola batho ba ile mašemong a di rute go bolêla ka mokgwa wo a ratago di bolêla.

Gwa no ya sebaka dutše a di ruta go fihlêla ga letšatši le lengwe a re mpiletšeng batho ka moka ba motse gore ba tle ba kwê se ke rutilego dikgogo. Mosetsana yo o be a tsebile gore lesogana lela la go mo lebala le tla tla.

Batho ba bantši ba tla go theeletša mehlôlô yeo ya go tlo bolêlwa ke dikgogo tša go rutwa ke mosetsana, ba dikeletša mosetsana yola le dikgogo.

75. Mokoko wa thôma wa re, "Kunkukurunku" Tshadi ya re, "Na ga se nna yola ke ileng ka go biletša dinonyana tša legodimo gore di go tšêlê leotša molo papa a ile medirong ya gagwê." Batho ba sêga, le lesogana lela la ôma ka disêgô le lebetše.

Mokoko wa boeletša g wa re, "Kunkukurunku" Tshadi ya re, "Na ga se nna yola ke ileng ka go fa dithupa tše pedi ka re ye ngwê o gometše dipere ka yôna, ye ngwê o di bêthê ka yôna, o'kgônê o di kema." Batho ba boêla ba lala ka disêgô, lesogana le lona la sega le sa lebetše.

Mokoko wa boeletša gapê wa re: "Kunkukurunku" Tshadi ya re: "Na ga se nna ile yola ke ileng tsatši le re tšhaba ka re tšea le bôtlêlô le lee!" Batho ka moka le lesogana ba sêga.

Mokoko wa boêla wa re: "Kunkukurunku" Tshadi ya re: "Na ga se nna yola wa gore tsatši papa a re diêla dithaba ka re

/sêga.....

sêga thaba ka lebotlêlô" Ka moka ba sêga.

Mokoko wa bošla wa re: "Kunkukurunku". Tšhadi ya re: "Na ga se nna yola wa gore mola papa a tlile go re swara ka re lebantšha papa ka lee phatla ye ahwa." Batho ba itšhegêla. Lesogana la tlêlwa ke mogopolô bjale a se sa sêga a swaba.

76. Mokoko wa bošla wa re: "Kunkukurunku" Tšhadi yena ya re: "Na ga se nna yola ke ileng ka re mohleng wola o ntlogêla sehlaeng o eya ka gae ka re o se kê wa phaphatha mpja yeno ge o tšena ka gae ka gore o ka ntebala, wêna wa re E."

Lesogana ya ba gôna le gopologêlwa la re joo! joo! ke lahleditšê ngwana wa batho. Ge batho ba mmotšîša gore ke eng a ba laodîšetša ka mo go diregilego le ka mokgwa wo dikgogo di bolêlago ditaba tša leštô la bôna. A ba botša gore mosetsana yoo ke mosadi'agwê.

Ba gabo lesogana ba bôlêla le batho bale ba go tôpa mosetsana gore ba ba fe mosetsana yoo ke mosadi wa bôna. Batho hao ba ba botša gore ba ntšhe dikgomo ka lešaka ka moka, le dipudi, dinku le dikgogo ka moka ga tšona. Ba gabo lesogana ba hloka le ke seruiwa le se se tee.

Lesogana le tšea mosetsana yola ya ba mosadi wa gagwê. Batho ba tla ba boga botse bja mosetsana yoo. Gwa dirwa mokete wo mogolo.

Lesogana la phela ga botse le mosetsana yoo.

77. Ngwanenyana wa go nyalwa ga Rakgadi'agê

Go be go na le ngwanenyana yo mongwê leina la gagwê e le Mokgatšana. Mokgatšana o rile ge a thanya a hwetša papagwê a se gôna. A no kwa mmagwê a re o tšwerwe ga Rakgadi'ago.

Mokgatšana a makala a re na nka re ke na le monna a hloka le go tla bogweng na. A no butšîša mmagwê gore na monna wa gagwê o kae, mmagwê a mo roga.

Lebaka la gore e gôrôgê la fihla, e ya ga rakgadi'age. Ge a dutše moo, a re ka tsatsî le lengwê a butšîša rakgadi'agê a re na monna wa ka o kae rakgadi. Rakgadi'agê a mo roga.

/A homola.....

A homola a se sa butšiša. A ba le ngwana empa go se na monna.

Ngwana a butšiša a re na mma o kae mma, Koko'agš a roga ngwetši a re ke wena o rutilego ngwana mekgwa ye mebe. Ka letšatši le lengwe ge Mokgatšana a šetše gae, rakgadi'agš a ile tšhemong, a šala a bula difala. A hwetša digwagwa ka sefaleng sa mathōmō, sa bobedi a hwetša mekgoditswana, sa segolo go tšōna a hwetša nōga.

78. Mokgatšana a belašla a re rakgadi o no tliša dijō ka mo a tlišo fa nōga, ke gore go bōnagala gore ke tšerwe ka noga. A gopola go ya gae.

Thapana rakgadi'agwš a boya. Mokgatšana a mmotša gore gosasa ke ya gae. Rakgadi'agwe a re kgane o boneng, a re ga go se ke se bonego. A re lesa ke tla ke eya le wēna, Mokgatšana a gana go fihlēla ge bare a sile mphagō wa ngwana.

Ka bošego a tsoga go sare fii-fii, a šila a apeya mphagō. Ge a sa apeile gwa tšwēla mogaditswana wa botša rakgadi a ngwanenyana gore ge a tloga bjalo o silikile. Segwagwa le sōna sa tla sa bolēla bjaloa mogaditswana, sa ba sa botša Mokgatšana gore dikgolo di moragō.

Mokgatšana a pēpa ngwana ka pela a tšea mphagō a tšwa a tloga. Ge a sa tšwa ka seferō, nōga yela ya mo šala moragō ya mo kitimiša. Mokgatšana a kitima ka ngwana a fihla nokeng a hwetša e tletše a wēla ka gare, nōga le yōna ya tšena ka metseng ya tšwēla ka thoko ye ngwš.

Nōga yela ya fetoga lesogana le le sehiana la botse. Mokgatšana le yēna a tšwa ka metseng a tloga le lesogana lela ba ya gae ba nyalana ya ba moletlo wo mogolo.

79. Mokgalabjē, mokgekolo le Seputli mašamong

Ka tšatši le lengwe mokgalabjē le mokgekolo ba be ba ya mašamong. Ge ba le tseleng mokgalabjē a bolaya mmutla. A re Seputli ngwana'ka tšea mmutla yo o o išē gae, empa ge motho a re go wēna o rwele eng, wēna o re ke rwele lehlodī. Empa ka pelong o tseba gore o rwele mmutla. Seputli a tloga mo tseleng a hlakana le mmagwš Sekompi. Gomme mmagwš Sekompi a re Seputli o rwele eng? ~~Sekompi~~ a Gomme Seputli a re ke rwele /lehlodī.....

lehlodi, empa ka pelong ke tseba gore ke rwele mmutla.

Mantšiboga mmagwê Sekompi a yo kgopêla nama ya mmutla go mmagwe Seputli. Gomme mmagwê Seputli a mo ngwatêla nama yela ya mmutla. Gomme mmagwê Seputli a šala a roga Seputli, gomme a ba a botša mokgalabjê gore Seputli o buditše mmagwê Sekompi gore o rwele mmutla. Gomme mokgalabjê le mokgekolo ba bolaya Seputli ka gore o be a sa boloke melaš ya papagwê le mmagwê.

80.

Ngwanenyana kgoneng

Ngwanenyana o kile a ya kgoneng, ge a rwalla a tšenwa ke lenyôra. Gomme a bôna batho ba babedi gomme a re go bona, "Nthušeng ka meetse." Gomme ba re, "E tla o nwe" Ge a ba tametše ba re go šêna nwêla ka ntlong, ge a tsene ka ntlong ba mmolaya ba mo ja.

Ka tšatši le lengwe mosemane e mongwe le šêna a yo tsoma, ge a sa tsoma, a hlakana le batho bale ba bedi ba go bolaya ngwanenyana. Maina a bôna e be e le Radimo le mmagwê, ba bitša mosemane eyo gomme ba mo swara, gore ba yo mmolaya. Ka sebaka sa mosegare o mogolo, Radimo a laêla mmagwê gore o šalê a bolaya mosimane yec. Gomme mmagwe Radimo a thôma gore o bolaya mošimane. Mošimane a swara mmagwê Radimo, a mmolaya e mo apea. Ge a Radimo a boya go tsoma a butšiša mošimane a sa tsebe gore ga se mmagwê a re mma ke ja ong? Gomme mešimane a re a khutile ukung ya ntlo a re, "Nama šewe ka pitšeng." Gomme Radimo a ja.

81. Ge a jele a kgotše goba a bipetšwe, mošimane a re, Radimo o jelê mmagwê a modira Tšalana ya tšhale, ge Radimo a ekwa bjale a kitimiša mošimane yec. Gomme mošimane a tshela lešpê le tletše meetse. Gomme ge Radimo a re o a tshela a palêlwa ka gare o be a liš kudu, mošimane a napa a phologa.

Ngwanenyana yo botse.

Nageng ya Magagamatala go ba go na le ngwanenyana yo botse.

Ka tšatši le lengwe Madimetša wa modidi e tla a botša batswadi ba ngwanyana gore o nyaka go mo nyala. Gomme batswadi bao ba re ka gore ga o na sa go nyala, rêma sehlare seo se bego sele mo tšhemong. Gomme Madimetša a thôma go rêma, ge a rêma

/a lapa.....

a lapa kudu a hlo a sa rêma. Ka tsatsi le le latêlago, gwa tla lesiba le êêna a se na dikgomo tsa go nyala. Gomme a botša 82. batswadi gore o nyaka go nyala ngwana wa bôna. Gomme bôna ba re, "Rema sehlare seo se bego se le tšhemong." Gomme a thôma go rêma le êêna. Ge a rêma a thôma go lapa le êêna. A se ke a tlwa a rêma. Ka tsatsi le le latêlago la boraro gwa tla Masipa le Maboka le bôna ba rêma, ge ba rêma sehlare seo ba lapa, gomme sephatlo seo ba bego ba se rêma sa boêla sa thibana sa ba sehlare sa go tia.

Ka tsatsi la bônê gwa tla monna wa segôlê leina la'gwê e bego e le Matsobane. Gomme le êêna a ba botša gore o nyaka go nyala ngwana wa bôna. Gomme le êêna ba mmontšha sehlare. Gomme êêna a se rêma, a ba a se wiša fase, a napa a nyala ngwananyana eo, ya ba mosadi wa gagwe. Wa go tia. Gomme batswadi ba ngwananyana ba dira monyanya o mogolo.

83. Nwana le kwena

Ya re e le bana ba Maune ba ya nokeng. Ge ba fihlile gôna nokeng ba tsêna ka bodibeng ba hlapa. Ge ba sa hlapa, kwena ya swara ngwana yo mongwe, leina la gagwe e be e le Tonki. Ge e mo swere ya mo isa gare gare mo e dulago gôna, ya mmeya le bana ba yôna.

Ka tsatsi le lengwe bana ba kwena ba tsêla ntlê ga meetse ba dula mohlabeng ba ôra letšatsi le ngwana yoo kwena e bego e mo swere. Ge di sa ôra letšatsi batho bao ba bego ba le nokeng ba tseba ngwana yoo kwena e bego e mo swere, ba napa ba yo botša batswadi ba ngwana eo. Gomme batswadi bao ba ya ngakeng gore e tle e mo tsheê e mo swarê kwa ga Matlala e le la boraro.

Ka la bônê ngaka eo ya ya nokeng ge tsatsi le hlaba. Gomme bana ba kwena le yo kwena e bego e mo swere batswa gapê. Gomme ngaka ya kitima di sa mmone a ba a swara ngwana eo le kwananyana a phološa ngwana eo. Gomme batswadi ba gagwê ba lefa ngaka eo.

84. Dikatse le magôtlô.

Kgalê kgalê magôtlô a kile a kgopêla dikatse gore di kgoboketše dithôtše di tlê di dirê monyanya o mogolo. Gomme

/dikatse.....

dikatse tša dumela taba yeo. Ya go kgoboketša dithōtše, tša ba tša botšana letšatši leo ditla go thōma go kgoboketša ka lōna. Dikatse tša kgetha tsatši la bohlanō.

Ka lōna leo la bohlanō tša ya mašemong tša tōpa dithōtše tše ntši tša ba tša diiša gae moo di bego di o kgethile, tša ba tša dira monyanya o mogolo. Gomme magōtlō ge a eja monyanya eo a tima dikatše. Gomme ge dikatše di butšiša magōtlō ka ga dithōtše a sēga kudu kudu.

Gomme go tloga tsatsing leo dikatše le magōtlō tša hloyana kudu kudu. Dikatse tša napa tša eja magōtlō, go fihla letsatsing la mmamohla di sa ja magōtlō, le magōtlō a sa ja dithōtsē.

85.

Bolwetši bja kgoši Mabusela

Nageng ya ga Mabusela go be go buša kgoši Mabusela. Ka letšatši le lengwe a lwala bolwetši bjo bogolo. Ba gabō ba bitša dingaka tše dikgolo tšeo di bitšago bo-matwetwe, tša tla tša thokgola bolwetši boo bo bego bo lwalwa ke kgoši Mabusela. Gomme ga ba thokgola ba re, ka bošego ka mosō kgoši e tlo fōla. Gomme banna ba kgoši, ba lefa dingaka tšeo ka dikgomo tše dintši. Gomme dingaka tšeo tša sepela, ge di sepetše, kgoši ya thōmiwa ke bolwetši gapē.

Ka letšatši le lengwe gwa tla mošatō monna yo mongwe yo a bego a dula thokō ya Lewatlō, šēna a botša banna ba kgōrō ya ga Mabusela gore ngaka e kgolo yōna matwetwe e dula kwa Lewatleng Empa ge ba e kwa bjatšo ba thaba, ba re: Mohlomongwe o bolela

86. therešo goba maaka.

Ka tsatši le lengwe banna ba ga Mabusela ba kgopela Tomola wa mahlō a diōka le Sephalo mmolaya batho gore ba yo bitša ngaka kwa Lewatleng. Ge ba fihla mo ngaka e dulago gona ba re kgoši ya lwala ngaka, e bolawa ke hlōgō ngaka. Gomme ge ba bōna noga e kgolo etšwa ka meetseng ba tshoga. Gomme noga eo ya re, le tšhaba eng? Gomme bōna ba re kgoši e a lwala. Gomme yōna ya re Mpontšheng tsela, ge ba fihla mošate gōna ga Mabusela ba tliša kgoši kgorong. Gomme ngaka eo ya mo alafa.

/Gomme.....

Gomme banna ba kgoši Mabusela ba leboga nōga eo ya ngaka ka dikgomo tše sekete, ka gobane ba ba sa kgolwe gore e tla mo fodiša. Gomme ngaka eo ya metša dikgomo tsela ka moka, ya napa ya gomela gae ga yōna.

87.

Mpiti le Mpitinyana

Mpiti le Mpitinyana ba be ba diša dinku kwa morakeng. Gomme ka letšatši le lengwe Mpiti a roma Mpitinyana go yo kgopela dinkgwa. Ge Mpitinyana a tlogile Mpiti a šala a bolaya dinku tše pedi, a ba ja e tee, e ngwe ya mo palela go e ja. Ge Mpitinyana a boya le dinkgwa a hwetša Mpiti a bolaile nku, ke ge a botša gore ge papa a ka bōna gore dinku ga di ka moka o tla go betha bjale ke ge Mpiti a hotša Mpitinyana gore ba tšhabêlê makgweng, ke ge ba tloga ka bobedi le ga bōna ba tšhabêla makgoeng. Mo tseleng ba phirimalêlwa ke letšatši ntlong ya Leburu. Ba ba ba kgopela dijo. Gomme leburu la ba fa mapotse. Gomme Mpiti a se ke a kgora. Bošigogare, Mpiti a swara ke tlala kudu. Gomme a ya ka ntlong ya Leburu go yo utswa dinkgwa le mapotse a ba a kgora, ge a kgotšhe, a tše mapotse a mang a re o tla a jêla ka dikobong. Ge a tloga a ya ka ntlong ya mokgekolo wa Leburu a sa tsebe, a e dira ntlo eo

88. a bego a robetše ka go yōna. Ge a fihla ntlong eo ya mokgekolo a re, Mpitinyana, a re je lepotse šele. Gomme mokgekolo a mo kwa. Gomme a ba a yo botša mogatsagwê gore Mpiti o utswa mapotse!

Ka letšatši le le latelago mokgalabje wa Leburu a butšiša Mpiti gore o be a utswetšang mapotse. Gomme ge Mpiti a ekwa tše o a bitša Mpitinyana gore ba tšhabe. Gomme mokgalabje wa Leburu a ba kitimiša gomme mo tseleng Mpiti a bolaya Leburu. leo la mokgalabje. Gomme ba napa ba phologa ba ya "Gauteng gomme gōna kua Gauteng ba hwetša makgarebê a mabotse ba nyala, ba napa ba aga motse o mogolo-golo kudu. Go fihla ba e hwa go šala basadi ba bōna le bana.

89.

Batho ba motse

Batho ba motse ba be ba bolawa ke tlala, ba tšwa ka moka go yo sêla. Monna yo mongwe a boya a rwele mabêlê ka saka, a

/tla a šila.....

tla a šila. Ge a šila, a re, Tebōnane, tebōnane, tebōnane
tebōna moriti wa tibataka, ke gore ke bōna moriti wa ka.

Modianong le Fêrêrê

- Kgalê go kile gwa e ba le mosadi e mong a na le ngwana o
tee leina la gagwê e le Modianong. Ka tsatsi le leng mmagwê
a hwa. Gomme papagwê a nyala mosadi wa bobedi. Mosadi eo a
tla ngwana leina la gagwê e le Fêrêrê. Gomme Fêrêrê e be e
le Sebedi, ka baka leo a se kgōnê go dira mošōmō le o tee.
Mešōmō ka moka e be e dirwa ke Modianong. Ka tsatsi le lengwe
90. Modianong o be a loga thutšê, a ya nokeng ge a fihla thutšê ela
ya wêla ka meetseng. A tloga a lla, a yo botša mmame'gwê,
mmame'agwê a mo raka a re Sepela o yo e kwetša o bōna gore re
tla ja eng. Modianong a tloga a yo e kwetša, a sepela ka
meetseng a ba a fihla lebating a bula a tšwa. A re ge a sepela
a bōna mepanana e botšwitše. Gomme ya re go šêna, Modianong,
Modianong sa mme e tla a re fulê re butšwetše e bile re a
bōla. Modianong a fula ka moka a di kgobêla felô go tee, a
feta, a se ke a ja le tee. Gomme a sepela a hwetša menamune,
meperekisi le dinkgwa, tša fêla di mmitša, yêna a fêla a di
fula, e bele a dikgobêla felô go e tee. Mafelong a bōna
mokgekolo wa mênô a go tšwêla ka ntlê. Gomme a thōma ga boifa,
mokgekolo a re go šêna, o se ke wa tšhaba Modianong gobane ke
91. wena o tlileng go ntšhomêla. Modianong, o re go hlohlora legogo
la ka ke bê ke bōbê dilô tse e kego ke dinaledi. Modianong
a šoma ga botse mengwaga e mentši, go fihlela Modianong a
tenwa, a re go kokwage, ke tennwê koko. Kokwagwê a re nna ke
be ke re o tla dula le nna go fihlêla o nyalwa. Modianong a
gana, mokekolo a re Sepela. Modianong a bula lebati lela a
tsenego ka lōna, ge a itebella a bōna a apere dikoho tša gauta.
Ga a lebelêla ka thokô a bona dikoloi di rwele la lefase le-
hwumo. A napa a tšwa ka nokeng, a batamêla motse, kgogo ya
bo ya re konkoroo e a tsêna Modianong Sesumi sa motse wa gesô.
Gomme ba mo thakgalêla ba motse ka moka. Fêrêrê ge a bōna gore
Modianong o buile le dilô tše botse le šêna a loga thutšê.

/Gomme.....

Gomme a wetša ka meetseng a lonya, a tsēna ka meetseng le šēna,
 92. a ba a tšwa. Gomme le eena a hwetša mepanana, meperekisi,
 menamone le dinkgwa. Tsōna tša mmitša a di roaka a re kgane
 ga le tsebe gore na ke a iphetela, ke ikela ga koko Sōbane,
 mafelelong a ba a fihla go eena Sōbane, ga a ka a boifa ge a
 mmōna. Gomme a thakgala le šēna. Mokgekolo a botša Fērērē
 a re, o hlohlorē legogo la ka ke be ke bōne dinaledi. Gomme
 a dumela, a sa tsebe le go hlohlofa. Ka beke ya bobedi a
 botša kokwagwe gore eena o hlogile. Kokwagwē a re, go gopola
 beno ke botse. Ferere a bula lebatladi ge a itebella, a bōna a
 apere mešidi, Ga a lebella thokō a bona mogotlo, a goga lešasa
 la go rwala dilomi tsa lefase ka moka. Gomme a tšwa ka nokeng,
 ge a batamela metse, mokoko wa re konkorokoo o a boya Ferere
 Sebodu sa gešo. Mmagwē a lla kudukudu ge a mmōna ba būsā ba
 somela Modianong a ba lefa ka dijō.

93. Ngwanenyana

Nageng ya go be go na le Ngwanenyana eo go bego go sena
 motho yo a ka mo nyalago. A napa a tloga a ya bogadi, ge
 a fihla, a apeya magobē. Babogadi ba re tša magobē ka ntlong,
 gomme o be o tšhele meetse lešapelong a dira bjalo. Ba thōma
 go mmotša, ba re o nyalwa ke pitsanya nkgokolwana. Ba re ge
 o ka leka go e bētha o tla hwa. A kwa taelo ya bommatšwalē.
 Ka tsatši le leng a re go mmatšwalē, ke ya gae. Bōna ba re o
 se ke wa le ka wa re tseleng ke phuma pitsana ye. Eena a kwa
 taelo ya bōna. Ge a fihla gae, a re go mmagwē, monna ~~mm~~ wa ka
 ke pitsana e. Gomme mmagwe a tšea pitsana a e sikinya, a kwa
 go sa lle selō. Ngwanenyana yola a botša mmagwē gore pitsa e
 le se ke la e phuma. Mmagwē a befelwa, a ba a rapa letsema.
 Babo ngwanenyana ba ya masemong ka moka, le ba go rapiwa ba ya
 94. le bona masemong. Ge ba fihla masemong ba sa hlagola, mmagwe
 ngwanenyana a tloga o yo nwa meetse, a nthe o ya gae. Ge a
 fihla mokgotheng a topa mafsika a a lokela ka thethong, a ba a
 ya ka ntlong ~~x~~ yela e bego e na le pitsana, a ema moyakong.
 A ntšha lefsika, a ometša gararo. La bone a bētha pitsana.
 Gwa tšwa ditladi tse dintši, magadima le leebe. Tladi e ya
 /ratha.....

ratha mosadi yola le motse wa tswa. Ge ngwanyana a le masemong, pelo ya mmotša g yare, Gae motse o a swa, a botša batho gore mma o bolaile monna wa ka pitsana. Batho ka moka ba tloga ba kitima ba ya gae, ba yo bōna motse ge o e swa. Ba hwetša mmagwê ngwanenyana a rapaletse a hwile. Leeba la re laeta pele la fihla bogadi la re ba mpolaile. Ba bogadi ba bolaya ngwanyana.

95.

Banenyana

Banenyana ba be ba ilo raloka kgole. Gwa tswala masogana, a mane ba re go bōna, re a le rata. Gomme bona ba dumêla, ba ba ba tloga nabô ba ya ga gabo bona. Ge ba fihla thoko ya gae ba re, ga gešo re tšola dikobo, ra sepela ka lepono. Gomme le bona ba sepela ka lepono ba fihla metseng ya melete, ba tšena ka gare. Batho bogona ba be ba e ja batho. Mantsiboga ba ya dinakeng goba košeng. Ge ba bina ba opela koša ba re, Reya nalô tongtolo. Ba khutla e mongwe wa bona ba mmolaya. Ba re ba akela ba re, o alwala ba tla mo alafa a fola. A nthe ba yo mo ja. Ka gosasa ge go esa ba re, mokêšê o kae. Bōna ba re ba a mo alafa. Mogadibô wa banenyana ba le a re e reng mo o hlatswago dibjana le mo o nwago meetse o epele meriri ya gago. Mošoboro ge a boya go tsoma ba re, mokêšê o kae. Gomme

96. moriri wa araba wa re ke sa hlatswa dibjana, a ba banenyana bale ba tšhabetše gae ga bōna. Gomme masogana ale a ba šala moragô. E mongwe wa banenyana o be a tsere nakana ya bōna. Ge ba etla mo go tlôkwago motse. Gomme nakana ya lla ya re, fsee mamaile fsee, ke ya le naga. Gomme ya no lla, Mašoboro ale a e kwa, ba setse ba fihlile nokeng. Ba šma, ba bolêla ba re, Segwagwa, segwagwa khupa meetse re fetš. Šōna sa re, Meetse ga se ešo, ke a bo lesêlê. Banyana bale ba re Lesêlê lesêlê, khupa meetse re fetš. Lesêlê la a khupa ba a feta. Mašoboro ga a fihla a palelwa ke go tshela noka eo. Gomme banenyana bale ba ya magae a bona.

97.

Banenyana ba lonya

Banenyana ba ile ba ya kgonyeng. Ge ba fihlile kgonyeng

/ba rwalla.....

ba rwalla, ge ba rwaletse, ba re a re sobaneng re bonê yo a
nônânago. Ge ba bolêla bjalo ba be ba na le mpja. Ba ya mo
mohlabeng, gomme ba thôma go sobana, ba soba ngwanenyana yo
leina la gagwê e lego Matsêbê. Ba soba kudu a ba a hwa. Ge a
hwile, ba mo ja. Ge ba mo llê ba botšana gore ge ba fihla gae
ba se ke ba botša motho k gore ba bolaile Matsêbê. Gomme ge
ba bolêla mpja ya re, Banenyana ba bolaile Matsêbê. Ge ba
ekwa mpja e bolêla bjalo ba e bolaya. Gomme ya se ke ya hwa.
Gomme gape ba e bêtha kudu ya se ke ya kwa bohloko. Ge ba
fihla gae mpja ya botša batho go banenyana ba bolaile Matsêbê.
Gomme banyana bao ba bolawa.

98.

Ngwanonyana

Ngwanenyana o be a dula le kokwagwe. Ka tsatsi le lengwe a yo etela. Ge a boya a hlakana le phiri tseleng. Phiri ya re go eena. O ya kae. Ngwanenyana a re ke ya ga koko, phiri ya re go eena gapê o rwelego ka serotwaneng. Eena a re ke rwele ditlogo. Phiri ya re ntshetse tsôna. Gomme ngwanyana a mo ntshetša. Ba tloga, phiri ya botša ngwanenyana gore a tla ka tsela e ngwe le yôna ya tla ka e ngwe. Phiri ya re re tla bona yo a tla fihla gae ka pela. Gomme phiri ya kitima ya tlogela ngwanyana, ya fihla gae ka pela ya ja kokwa a ngwanyana eo. Phiri ga se no ja kokwa ngwanyana ya tsea dikobô tša mokgekolo eo. Gomme ya di apara. Ge ngwanenyana a boya a ya go phiri a sa tsebe gore ga se kokwagê. Gomme a re, koko ke ja eng?

99.

Gomme phiri ya re, e tla keno, ngwana a ngwanaka. Gomme ge ngwananyana a batamela phiri ya mo swara, ya mmolaya. Gomme ngwanenyana a se ke a hwa. Phiri ge e bona gore ngwanenyana a se a hwa, ya leka go mo metsa. Ge e mo meditse, ngwanenyana a tswa ka morago a se a hwe. Ge phiri e bona bjalo ya tshaba ya ya sethokgweng. Gomme ge e fihla gona moo ya jewa ke dihlolong ge e bona diphofolo tse dingwe, e bona gore di a tseba ge a lekile go bolaya mokgekolo le ngwanyana. Gomme ya tloga ya tshabala thabeng, gomme ge e fihlile gona ya nyaka lelodi gore e ipolaye. Ge e le nyakile e le bone, ya ipolaya e bona gore

/maph88f818.....

maphōfōlō a tseba seo e se dirilego.

100.

Dikgwale le diphōfōlō

Kgale diphōfōlō di kile tša bitša pitso, gore di kgēthē kgoši le modula-setulō wa tšōna. Ge di le pitsong phukubje ya ēma ya, lekgotla la go hlomphega, le biditšwe gore le kgēthē kgoši le modula-setulo. Gomme ge di ekwa bjalo tša thaba kudu, ka gore di be di sena moc di ka ahlolago melato. Gomme phukubjē ya ēma gapē gomme ya re a re kgetheng tau gore e be kgoši le nkwē gore e be modula-setulō. Ge diphōfōlō di kwa phukubjē e bolēla tša dumela, tša ba tša bolēla gore ge phōfōlō e dirile molato e tswanetše gore e šumišwe kudu ka tau.

Ka tsatsi le lengwe mmutla, le nku tša hwetša dikgwale tšhemong di bjala dinawa. Gomme tša raka dikgale tseo, gore di šale di ja dinawa tša tšōna. Ge dikgwale di bōna gore di
101. rakilwe tša ya go modula-setulo e lego nkwē. Ge nkwē e bōna gore dikgwale di šwenyegile kudu ka mmutla le nku, ya tloga ya ya go tau, gomme ya laodiša ka mo dikgwale di šwenyegilego ka gōna. Ge tau e ekwa fao ya bitša pitso e kgolo ya diphōfōlō ka moka. Ge di kgobokane ya bolēla ka mo mmutla le nku di tswentsago dikgwale tšhemong ya tšōna. Gomme diphōfōlō di ekwa fao tša ahlola mmutla le nku ka gore di swanetše gore di agē ntlo ya kgoši ya tšōna e le go tau. Gomme tša dumela eo. Gomme ga di swanetše go aga tša gana, gomme tau ya laēla dimpja le diphiri gore di yo bolaya mebutla le dinku. Gomme go tloga tsatsing leo diphiri le dimpja di bolaya dinku le mebutla go fihla tsatsing la lehono.

102.

Mokgekolo wa lony

Mokgekolo e mongwē o kile a dira maanō a go bolaya ngwana wa ngwana'gē, a re o gana ge ba bolaya batho goba ge ba lōya batho. Ka tsatsi le lengwē ngwana wa ngwana'gē a yo diša. E rile ge letšatsi le yo subēla mošimane eo a buša dikgomo a yo di hlwaēla, ge a di hlwaetše kokwagwē ka mošaseng, gomme a re, koko ke ja eng? Gomme kokwagwē a ya ka ntlong gomme a tšea bogobē a bo tšhela sehlare sa go bolaya, 'me a bo fa
/mošimane.....

mošimane a llê a kgotšhe, mokgekolo a thaba a re, Bjale o tla hwa. Ka gore o llê bogôbê bjela bja go tšhelwa sehlare.

Gomme a bôna mošimane a sa hwe, ka letšatši le le latêlago
103. mošimane a yo diša gapê, gomme kokwagwê a šala a dira maanô gapê a go mmolaya. Ge letšatši le subêla mošimane a buša dikgomo go di yo hlwaêlwa. Ge a hlwetše a ya ka gae. Gomme kokwagwê a mmotša gore a dule ka khutlong ka gore o lapile o tšo diša. Gomme ka khutlong eo kokwagwê o be a beile dishwaane (needles), gore di hlabê mošimane, gomme ge mošimane a dula fao tša seke tša mo hlaba. Gomme ka letšatši la boraro mošimane a yo diša gapê gomme kokwagwê a sala a dira maanô a gore a mo-pjatile ka lefsika ge a robetše.

Gomme mošimane a tliša dikgomo šakeng a na le malomagwê.
104. ge ba di hlwaetše ba ya ka gae. Gomme ge bale ka gae, ba ka gae ba ba fa dijo. Gomme ba ja. Ge ba llê mošimane a re go batswadi, Sebotse e timetse. Gomme batswadi ba molašla gore a yo e nyaka. Gomme ge a tšwa ka kgôrô, a kwa tholôkô ya kgomo eo elego Sebotse e lla e re, Bopedi ke kua, mošatê ke kua, Bopedi ke kua, mošatê ke kua. Gomme, mošimane eo a e buša a hlwašla le yôna. Gomme a yo rôbala le malomagwê. Bošigo gare mokgekolo a tsoga a tšea lefsika a re o bolaya mošimane. Gomme ge a foša lefsika leo a bolaya ngwana'gwe e lego malome a mošimane. Gomme ka tsatši la bônê mošimane a
105. botša batho ba motse a re, koko o bolaille malome, ge batho ba e kwa bjalo ba thôma go hlôya le go tšhaba mokgekolo eo, ba re ke moloï, ba ba ba mmolaya.

Maanô a mmutla.

Mmutla o kile wa sepela o šikašika le legora la tšhemo. O be o swerwe ke tlala ya letšatši ka moka ga lônâ. Wa re ge o sepela wa bôna tlôo-makê, wa e topa wa e ja. Gomme wa tlwa boose wa tšama o phura, gomme o gopola o re, ke tla hwetša e ngwe kua pele, gomme le yôna e tlaba ya ka. Wa re o sa sepele wa bôna tše dintši kgaufsi le ntšhoba ya go tšena ka tšhemong.

/Ya re ge.....

s708

106. Ya re ge o re ke a tōpa e ngwê wa šwatshwa, go ba ya swarwa ke molaba, wa phathankgana, wa phsikologa, wa raga-raga, gomme wa fsinelefša. Gomme wa re ge o re o iša mahlo kua le kua, wa bōna phiri e etla, gomme wa itira yo e kang ga se wa tanyiwa, ya re ge phiri e batamšla, ya re go mmutla o dira eng mo? Gomme mmutla wa re, e ka ba ga o bone gobane ke raloka ke thabile? Gomme ga o bone ge ke itlemile ka dithapō. Phiri ya afa ga se o tanyiwe, gomme, mmutla wa fofa wa swariša phiri, gore di swariwe tšohle. Ka letšatši le le latšlago tša swarwa ke tlala, tša ba tša hwa tšohle ka gore di be di swerwe di sa kgone go sepela le go sšla.

Ends. S. 708.